

MEMORIE VAN TOELICHTING**Decreet betreffende het onderwijs XXIX**I. ALGEMENE INLEIDING1.1. Doelstellingen en impact

Met dit decreet betreffende het onderwijs XXIX worden vier doelstellingen beoogd.

1. Een aanvulling en verbetering van een aantal bestaande decreten. Bij hervormingen die zich als gevolg van het legaliteitsbeginsel altijd in een decretale context afspelen, is het niet altijd mogelijk alle consequenties dadelijk in te schatten. Ook de toepassing in de praktijk brengt mee dat een aantal decretale bepalingen nog moeten verfijnd worden. Er dienen zich nieuwe situaties aan, waardoor het nodig is dat de bestaande regelgeving via verbeteringen, het steeds weer evoluerend onderwijsveld volgt. De betrokken doelgroepen (scholen, instellingen, centra en personeel) vragen dan ook dat de overheid omwille van de duidelijkheid en de rechtszekerheid zo snel mogelijk de nieuwe decretale bepalingen verder afwerkt of aanpast.

Het decreet betreffende het onderwijs XXIX bevat dan ook een aantal technische correcties en verduidelijkingen van bestaande thema- en niveaudecreten.

2. Een reeks maatregelen tot vereenvoudiging in zijn meest ruime zin. Het gaat hier om vereenvoudigingen in de ruime zin van het woord: verminderingen van administratie, verbetering van juridische teksten, ruimere autonomie voor scholen, centra en instellingen.

Ditmaal gaat het bijna uitsluitend om juridisch technische vereenvoudigingen of in overeenstemming brengen van onderwijsregelgeving met andere regelgeving.

3. Administratieve planlastverminderingen die te noteren zijn bij de volgende thema's:

Digitaliseren van bewijsstukken;
Uitwisseling persoonsgegevens;
Verantwoordingsstukken pedagogische begeleidingsdiensten.

4. De bestendinging van de scholengemeenschappen.

1.3. Adviezen VLOR, SERV, SYNTRA VLAANDEREN

De antwoorden op de opmerkingen van de adviesorganen worden vermeld bij de respectievelijke artikelen om de leesbaarheid te bevorderen.

1.4. Advies Raad van StateII. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Hoofdstukken 2 en 3. Decreten betreffende de rechtspositie van het onderwijspersoneel.

Artikel 2 en 4

Er wordt een delegatie aan de Vlaamse Regering ingeschreven die toelaat om in het basisonderwijs de ambten te bepalen voor een personeelscategorie van pedagogisch ondersteunend personeel. Door deze bepalingen zal in het basisonderwijs, zoals in het secundair onderwijs, ook een opvoedend ondersteunend ambt mogelijk worden.

Artikel 3 en 5

De Algemene Verordening Gegevensbescherming van 27 april 2016 heeft de regels rond het verwerken van persoonsgegevens aangescherpt. Het wordt minder evident voor scholengemeenschappen om bepaalde gegevens over personeelsleden uit te wisselen. Er is slechts een beperkt aantal gronden op basis waarvan gegevens mogen worden verwerkt en deze worden bovendien restrictief geïnterpreteerd. Mogelijke gronden zijn bijvoorbeeld een wettelijke verplichting of een taak van algemeen belang.

Art. 57, 3° van de Codex Secundair Onderwijs verplicht de schoolbesturen om binnen de scholengemeenschap afspraken te maken over het personeelsbeleid, onder andere over de criteria voor het aanwerven, functioneren en evalueren van personeelsleden. Voor scholengemeenschappen basisonderwijs geldt een gelijkaardige verplichting om afspraken te maken over de afstemming van het personeelsbeleid (art. 125novies, §1, 7° en 8° van het decreet Basisonderwijs).

Verder geeft artikel 21bis, §3 van het decreet rechtspositie personeelsleden gemeenschapsonderwijs van 27 maart 1991, en art. 23bis, §3 van het Decreet Rechtspositie Personeelsleden Gesubsidieerd Onderwijs aan de tijdelijke personeelsleden met een zekere anciënniteit de mogelijkheid om te kandideren voor een tijdelijke aanstelling van doorlopende duur (TADD). Zij hebben dan voorrangrecht voor tijdelijke aanstelling in heel de scholengemeenschap, ook bij andere schoolbesturen. De personeelsleden moeten daarvoor kandideren vóór 15 juni "op straffe van verlies van hun recht op TADD". Als zij de nodige anciënniteit onder andere bij andere schoolbesturen hebben verworven, moeten zij bij hun kandidaatstelling een lijst van de gepresteerde diensten voegen. Deze verplichting geldt echter niet op straffe van verlies van het recht op TADD. Een arbeidsrechtbank heeft reeds een schoolbestuur in het ongelijk gesteld omdat het geen voorrangrecht had toegekend aan een personeelslid dat zijn diensten bij andere schoolbesturen niet geattesteerd had.

Gezien een zekere anciënniteit in een bepaald ambt rechten creëert voor het personeelslid, en dus ook verplichtingen voor alle schoolbesturen binnen de scholengemeenschap, is het belangrijk dat een schoolbestuur zijn informatie betreffende de diensten van de tijdelijke personeelsleden kan delen met de andere schoolbesturen binnen een scholengemeenschap.

Dit wordt naar de toekomst toe nog belangrijker. CAO XI voert immers de mogelijkheid in voor een personeelslid om vervroegd het recht op TADD te verkrijgen. Deze mogelijkheid is echter gekoppeld aan een beoordeling door het schoolbestuur (p. 8 van de CAO). Indien een schoolbestuur niet beschikt over de kennis van alle relevante dienstanciënniteit van een personeelslid, kan het niet voldoen aan haar verplichting om een beoordeling uit te spreken.

Om bovenstaande redenen is het wenselijk dat aan artikel 21bis van het decreet rechtspositie personeelsleden gemeenschapsonderwijs van 27 maart 1991, en aan artikel 23bis van het decreet rechtspositie personeelsleden gesubsidieerd onderwijs van 27 maart 1991 een bepaling wordt toegevoegd die de schoolbesturen binnen een scholengemeenschap de toelating geeft om onderling gegevens uit te wisselen betreffende de dienstprestaties van personeelsleden. Door het invoegen van deze bepaling wordt overeenkomstig de Algemene Verordening Gegevensbescherming een

verwerkingsgrond gecreëerd voor het doorgeven van de betreffende personeelsgegevens op niveau van de scholengemeenschap.

Hoofdstuk 4. Wijzigingen van het decreet basisonderwijs

Artikel 6, 24

De bevolkingsdichtheid van de gemeenten zal in de toekomst uit de gemeentemonitor door de Vlaamse overheid gehaald worden. Deze bevolkingsdichtheid wordt zes jaarlijks vastgelegd (omwille van de stabiliteit) en gebruikt voor o.a. het bepalen van de rationalisatienorm (het aantal leerlingen dat ze dient te tellen) die een school dient te halen (punt 1° van artikel 4). De bevolkingsdichtheid die gebruikt wordt voor het oprichten van scholen in capaciteitsgebieden (meer dan 1500 inwoners per vierkante kilometer) wordt, omwille van snel te kunnen inspelen op de noden, jaarlijks vastgelegd.

Artikel 7

Artikel 44 van het decreet basisonderwijs schetst de procedure voor het tot stand komen van de (toekomstige) onderwijsdoelen in het basisonderwijs.

Deze procedure is recent gewijzigd door het decreet van 26 januari 2018 houdende wijziging van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 en de Codex Secundair Onderwijs, wat de onderwijsdoelen betreft. In deze nieuwe procedure worden de ontwikkelingsdoelen en eindtermen geformuleerd door een ontwikkelcommissie, gevalideerd door een valideringscommissie, en vervolgens door de Vlaamse Regering als een ontwerp van decreet ingediend bij het Vlaams Parlement.

Artikel 44, §4 stelt dat in afwachting van de nieuwe onderwijsdoelen, tot stand gekomen op basis van het decreet van 26 januari 2018, de bestaande ontwikkelingsdoelen en eindtermen van toepassing blijven.

In het buitengewoon basisonderwijs kan zich de noodzaak stellen om bestaande onderwijsdoelen te herordenen en/of technische aanpassingen aan te brengen. Dit is bijvoorbeeld het geval wanneer er zich een wijziging voordoet in de typologie in het buitengewoon basisonderwijs. Een concreet voorbeeld zijn de onderwijsdoelen voor het type basisaanbod in het buitengewoon basisonderwijs. Dit type basisaanbod vervangt de types 1 en 8 in het buitengewoon basisonderwijs. De onderwijsdoelen voor het type basisaanbod zijn een herordening van onderwijsdoelen type 1 en 8, met technische aanpassingen.

Met technische aanpassingen bedoelen we 1° redactionele aanpassingen van taalkundige, grammaticale of vormelijke aard en 2° rechtzettingen van onnauwkeurigheden, beide zonder afbreuk te doen aan de inhoud van de bestaande onderwijsdoelen.

Het is niet efficiënt om bij een pure herordening en technische aanpassingen van bestaande onderwijsdoelen voor het buitengewoon basisonderwijs, in afwachting van de introductie van de nieuwe onderwijsdoelen, de volledige procedure die voorzien is voor deze nieuwe onderwijsdoelen te moeten doorlopen. Vandaar dat nu voorzien wordt in een lichtere procedure waarbij de Vlaamse Regering gemachtigd wordt om de bestaande onderwijsdoelen voor het buitengewoon basisonderwijs te herordenen en technische aanpassingen aan te brengen.

In antwoord op de Vlor bevestigt de overheid dat de technische aanpassingen beperkt zullen blijven tot hetgeen hierboven omschreven is, en dat het debat over de invulling van de ontwikkelingsdoelen in de komende jaren ten gronde gevoerd zal worden.

Artikel 8, 9, 10 en 11

Leerlingen die het getuigschrift basisonderwijs niet behalen, zouden vanaf dit schooljaar, conform een wijzigingsbepaling in onderwijsdecreet XXVII (uitgesteld met een schooljaar d.m.v. OD XXVIII), een "getuigschrift bereikte doelen" ontvangen. Deze maatregel

vereist ook een besluit van de Vlaamse regering dat het model bepaalt van het nieuw getuigschrift bereikte doelen.

Uit herhaalde signalen blijkt dat het onderwijsveld de keuze voor een "getuigschrift bereikte doelen" in het geheel niet als een meerwaarde ervaart en er ook planlastvermeerdering inziet. Het onderwijsveld wil blijven kunnen inzetten op een brede evaluatie van leerlingen en op een systeem van brede informatiedeling tussen basisonderwijs en secundair onderwijs. Zo kan informatie over welke doelen de leerlingen op het einde van het basisonderwijs hebben verworven, bijvoorbeeld beter deel uitmaken van de BASO-fiche die basisscholen gebruiken om de secundaire school te informeren.

Daarom kiezen we er voor om voortaan, zoals voorheen, door de scholen enkel het getuigschrift basisonderwijs uit te laten reiken. De leerlingen die het getuigschrift basisonderwijs niet krijgen, ontvangen een verklaring over het aantal en soort gevolgde jaren lager onderwijs, een motivatie waarom het getuigschrift basisonderwijs niet werd gehaald, met inbegrip van eventuele aandachtspunten voor de toekomst.

Artikel 12, 13, 14 en 15

Op 1 september 2017 werd een nieuw ondersteuningsmodel ingevoerd voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften in het gewoon onderwijs (artikel 172quinquies van het decreet basisonderwijs). Dat nieuw ondersteuningsmodel vervangt het GON en ION. Scholen voor buitengewoon onderwijs die GON en ION-ondersteuning kregen, ontvingen integratietoelagen. Met het nieuwe ondersteuningsmodel was het nodig om de integratietoelagen te vervangen door een ander mechanisme voor toekenning van werkingsmiddelen aan scholen voor buitengewoon onderwijs vanaf het schooljaar 2017-2018.

Dat toekenningsmechanisme is ingeschreven in het decreet van 6 juli 2018 tot wijziging van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het Gemeenschapsonderwijs, het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde centra voor leerlingenbegeleiding, het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 en de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010, wat betreft maatregelen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften.

Artikelen en passages in artikelen die nog verband houden met de integratietoelagen, die op het einde van het begrotingsjaar 2017 nog een laatste keer werden uitbetaald voor het schooljaar 2016-2017, zijn hierdoor zonder voorwerp geworden en worden opgeheven. Het nieuwe mechanisme komt in de plaats van het huidige vanaf het begrotingsjaar 2018, vandaar de terugwerkende kracht van de opheffing van de artikelen en passages die nog naar integratietoelagen verwijzen.

Artikel 16, 17, 18

Essentieel bij het vormen van scholengemeenschappen is de vrijwillige toetreding. De vorming van scholengemeenschappen wordt formeel bevestigd. Scholen van eenzelfde schoolbestuur vormen een scholengemeenschap bij beslissing van het schoolbestuur. Deze wordt schriftelijk vastgelegd. Scholen van verschillende schoolbesturen vormen een scholengemeenschap door een overeenkomst die ook schriftelijk wordt vastgelegd.

De samenstelling van de scholengemeenschap moet uiterlijk vóór 15 juni voorafgaand aan de start van de scholengemeenschap schriftelijk worden meegedeeld aan AGODI en moet worden meegedeeld aan de betrokken personeelsleden. Dit geldt ook voor van rechtswege verlenging van de scholengemeenschappen.

Een scholengemeenschap wordt in principe gevormd voor een periode van zes schooljaren. De beslissing of overeenkomst wordt, als aan de voorwaarden voldaan is, telkens van rechtswege voor dezelfde periode verlengd. Deze van rechtswege verlenging

is ook van toepassing op scholengemeenschappen die ongewijzigd blijven bestaan op 1 september 2020.

Op 1 september 2020 start een nieuwe periode van zes schooljaren voor de scholengemeenschappen. Alle betrokkenen engageren zich voor de hele periode. De instap in een scholengemeenschap houdt immers een aantal engagementen in ten aanzien van de andere partners zodat er in beginsel mag worden verwacht dat de samenstelling van de scholengemeenschap gedurende deze zesjarige periode stabiliteit vertoont. De overeenkomst geldt dus ook voor zes jaar. De uitstap is slechts in uitzonderlijke gevallen mogelijk. Enkel als de scholengemeenschap niet meer aan de norm van 900 gewogen regelmatige leerlingen komt of de school overgenomen wordt door een schoolbestuur van een andere groep kan een school uit de scholengemeenschap stappen. In dit laatste geval moeten alle schoolbesturen die behoren tot de scholengemeenschap hiermee instemmen.

In de loop van een zes jaarlijkse periode kunnen er nog scholen tot een bestaande scholengemeenschap toetreden.

De overeenkomsten of beslissingen die in werking treden in de loop van een periode van 6 schooljaren eindigen op het einde van de betrokken 6 schooljaren.

De SERV merkt op dat de scholengemeenschappen formeel worden bestendigd. De continuering van de scholengemeenschappen is een noodzakelijke beslissing inzake het bieden van rechtszekerheid aan de scholen en scholengemeenschappen voor basisonderwijs en secundair onderwijs in afwachting van een toekomstige bestuurlijke optimalisatie.

Artikel 19 en 20

Het lerarenplatform is een pilootproject dat loopt gedurende één schooljaar nl. 2018-2019. Met deze wijziging wordt het mogelijk dat het pilootproject ook nog gedurende het volgende schooljaar verder loopt. Op deze manier kan het project gedurende twee schooljaren worden opgevolgd en gemonitord en kan op basis van deze periode een grondige evaluatie worden gemaakt met het oog op een eventuele verlenging en bijsturing.

Verder wordt er niets gewijzigd. Het pilootproject wordt verder opgevolgd in het sectorcomité volgens het vastliggend kader.

Eenzelfde wijziging wordt ook voorgesteld voor het lerarenplatform in het secundair onderwijs.

Artikel 21, 22

Algemeen:

Op basis van artikel 168 en 169 van het decreet basisonderwijs krijgt één vzw voor de organisatie van de Rijdende Kleuterschool Vlaanderen onder bepaalde voorwaarden voor vijf jaar een subsidie, alsook een verlof wegens bijzondere opdracht. Concreet wordt gedurende deze vijfjaarlijkse periode de subsidie telkens via jaarlijks ministerieel besluit toegekend aan de betrokken vereniging (momenteel de vzw Carrousel).

Omwille van de jaarlijkse winterstop van de foren in de maanden december en januari, valt het schooljaar van de Rijdende Kleuterschool Vlaanderen samen met het kalenderjaar, eerder dan met het schooljaar in de 'reguliere' Vlaamse scholen. Het ministerieel besluit is momenteel evenwel opgesteld vanuit het ritme van een schooljaar. Dit zorgt voor de onlogische situatie dat de vzw die de Rijdende Kleuterschool Vlaanderen organiseert in september moet rapporteren over de aanwending van de werkingsmiddelen, daar waar hun werking nog doorloopt tot december van dat jaar. Het omzetten van de subsidie van schooljaar naar kalenderjaar is dan ook aangewezen opdat

de looptijd van de subsidie samenvalt met de looptijd van het schooljaar in de Rijdende Kleuterschool Vlaanderen. Door de artikelen 168 en 169 op enkele plaatsen te herformuleren, wordt hier de decretale basis gecreëerd om de jaarlijkse subsidiebesluiten voortaan per kalenderjaar i.p.v. per schooljaar te laten lopen.

Artikelsgewijze toelichting

Art. 21

In het punt 6° wordt de datum waartegen gerapporteerd moet worden weggeschreven. De huidige datum (15 september) gaat immers uit van een subsidie per schooljaar. Er wordt geen nieuwe concrete datum in het decreet ingeschreven voor het verslag, omdat deze detailbepalingen meer thuishoren in het jaarlijks subsidiebesluit (ministerieel besluit). In dit jaarlijks subsidiebesluit wordt ook bepaald dat het gaat over een financieel maar ook inhoudelijk verslag, vandaar dat in het decreet de term 'financieel' geschrapt wordt.

Art. 22

§1, samen te lezen met de vijfde paragraaf: De nieuwe tekst van deze paragraaf bepaalt dat vanaf 2019 de subsidie toegekend wordt voor een kalenderjaar in plaats van, tot dan, per schooljaar. Om deze overgang mogelijk te maken zal er na het huidige subsidiebesluit voor het schooljaar 2018-2019, eenmalig een subsidiebesluit opgemaakt worden voor de periode 1/9/2019-31/12/2019.

§2 wordt opgeheven. Deze bepalingen kunnen immers in het ministerieel subsidiebesluit geregeld worden, gelet op de delegatie vanuit het decreet basisonderwijs (art. 169, §5) naar de Vlaamse Regering, en van de Vlaamse Regering naar de minister (artikel 8 van het Besluit van de Vlaamse Regering m.b.t. de Rijdende Kleuterschool Vlaanderen, zie <https://data-onderwijs.vlaanderen.be/edulex/document.aspx?docid=14755>).

§3 Terminologische vereenvoudiging.

§5 Door de omzetting van de duurtijd van de jaarlijkse subsidies van schooljaar naar kalenderjaar wordt de einddatum van de eerste vijfjaarlijkse periode verlegd van 31 augustus 2020 naar 31 december 2020. De daaropvolgende periodes zullen lopen over vijf kalenderjaren (i.p.v. nu 5 schooljaren), bijv. de eerstvolgende vijfjaarlijkse periode na de huidige periode zal lopen van 1 januari 2021 tot en met 31 december 2025.

Voor de toekenning van het verlof wegens bijzondere opdracht behouden we de periode van het schooljaar. Hoewel het idealer zou zijn als dit ook per kalenderjaar zou kunnen, is te verwachten dat er gemakkelijker kandidaten voor dit verlof wegens bijzondere opdracht zullen gevonden worden – indien de huidige kleuterjuf haar huidige opdracht niet zou verderzetten - als dit verlof samenvalt met een schooljaar, aangezien de potentiële kandidaten het werkritme in het regulier onderwijs het ritme van het schooljaar volgen en ze gemakkelijker kunnen in- en uitstappen in een verlof bijzondere opdracht dat ook dit ritme volgt.

Artikel 23, 1° en 2° en 3°

Met het decreet van 6 juli 2018 tot wijziging van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het Gemeenschapsonderwijs, het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde centra voor leerlingenbegeleiding, het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 en de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010, wat betreft maatregelen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften, werd een regeling ingeschreven voor de toekenning van middelen voor coördinatie voor de ondersteuningsnetwerken (toevoeging van een achtste en negende lid aan paragraaf 3 van artikel 172quinquies).

In het negende lid wordt bepaald dat de middelen voor coördinatie in mindering gebracht worden van de budgetten die de pedagogische begeleidingsdiensten ontvingen in toepassing van artikel VI.1, §2, eerste lid, 4°, van het decreet van 21 maart 2014 betreffende maatregelen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften. Een meer accurate verwijzing is deze naar artikel 21/1 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs. Dit wordt aangepast.

Vermits de kleine onderwijsverstrekkers niet vallen onder dit artikel 21/1, wordt voor hen in een nieuw tiende lid een specifieke regeling toegevoegd.(zie ook het advies van de Vlor).

Artikel 23, 4°

Naar aanleiding van de conceptnota die op 20 april 2018 door de Vlaamse Regering werd goedgekeurd omtrent de bijsturing van het M-decreet, wordt aan de ondersteuningsnetwerken minimaal één voltijdse coördinatiefunctie toegekend. Een bepaling hieromtrent werd toegevoegd in het decreet van 6 juli 2018 dat het decreet wijzigt van 27 maart 1991 over de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het Gemeenschapsonderwijs, het decreet van 27 maart 1991 over de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde centra voor leerlingenbegeleiding, het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 en de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010, wat betreft maatregelen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften.

Daarnaast wordt nog altijd de mogelijkheid behouden om bijkomende middelen – andere dan deze voorzien voor coördinatie – aan te wenden voor taken die geen leerling- of leerkrachtgerichte ondersteuning inhouden, zolang alle lokale onderhandelingscomités van de betrokken scholen hun akkoord gaven.

Dit voorstel van artikel bepaalt dat, naast de middelen die worden toegekend voor coördinatie, de Vlaamse regering per ondersteuningsnetwerk een Vlaanderen breed percentage vastlegt dat maximaal kan aangewend worden voor coördinatieopdrachten voor het ondersteuningsnetwerk. Op die manier krijgen ondersteuningsnetwerken een ruimere vrijheid om de coördinatie die eventueel nodig is bovenop de toegekende middelen voor coördinatie, binnen het netwerk te organiseren.

De personeelsleden die in een betrekking aangesteld worden voor coördinatie, blijven personeelslid van een school voor buitengewoon onderwijs en vallen onder de personeelsregelgeving die voor het ondersteuningsmodel is uitgewerkt. Een personeelslid dat belast wordt met coördinerende taken, wordt – net als de andere personeelsleden in het ondersteuningsmodel - aangesteld in een wervingsambt. De coördinatie-taken omhelzen dus geen leidinggevende functie maar zijn bedoeld ter ondersteuning van een efficiënte werking van het ondersteuningsnetwerk.

Hoofdstuk 5. Wijzigingen van het decreet oprichting Syntra Vlaanderen

Artikel 25

Het niet kunnen aanduiden van plaatsvervangende leden in het Vlaams Partnerschap Duaal Leren bleek tijdens het eerste werkjaar de werking van dit partnerschap te bemoeilijken. Daarom werd bij een vorige wijziging van het oprichtingsdecreet Syntra Vlaanderen bepaald dat de verschillende geledingen (met uitzondering van de werknemers- en werkgeversorganisaties) in dit partnerschap een plaatsvervangend lid aanduiden (cfr. artikel 114 van het decreet van 30 maart 2018 betreffende duaal leren en de aanloopfase). Per vergissing werd echter niet bepaald dat ook de werknemers- en

werkgeversorganisaties in het Vlaams Partnerschap Duaal Leren worden vertegenwoordigd door effectieve en plaatsvervangende leden. Uit de memorie van toelichting bij het decreet duaal leren blijkt dat dit nochtans de bedoeling was: 'De plaatsvervangende vertegenwoordigers van de werknemers- en werkgeversorganisaties binnen het Vlaams Partnerschap Duaal Leren worden door de Vlaamse Regering benoemd.'

Dit wordt nu rechtgezet met terugwerkende kracht tot 1 september 2018 zodat alle geledingen in het Vlaams Partnerschap Duaal Leren vanaf hetzelfde moment de mogelijkheid krijgen om een effectief lid te vervangen door een plaatsvervangend lid.

Op vraag van Syntra Vlaanderen werd de datum van inwerkingtreding bepaald op 1 september 2018 in plaats van 1 juli 2018.

Hoofdstuk 6. Wijzigingen van het decreet betreffende studiefinanciering

Artikel 26

Om een studietoelage te ontvangen, moet de student minimum ingeschreven zijn voor 27 studiepunten.

Om medische redenen kunnen studenten soms niet inschrijven voor 27 studiepunten en zijn zij verplicht om aan een lager studieritme te studeren. Het kan ook zijn dat zij na het vaststellen van een ziekte genoodzaakt zijn om hun inschrijving te verlagen tot onder de 27 studiepunten.

Op dit moment betekent dit dat de student geen studietoelage ontvangt of bij het verminderen van het aantal studiepunten, dat hij een deel van zijn studietoelage moet terugbetalen.

Om dit te vermijden in de toekomst, wordt de minimumvereiste van 27 studiepunten afgeschaft voor zieke studenten.

Binnen 'het Groeipakket' voorziet Welzijn vanaf 2019-2020 een gelijkaardige regeling voor leerlingen en studenten voor de toelagen in het kader van het gezinsbeleid. Het Vlaams agentschap voor de Uitbetaling van de Toelagen in het kader van het Gezinsbeleid (VUTG) gaat medische controles uitvoeren en attesten afleveren.

Binnen het Groeipakket werkt men in het najaar 2018 een attest uit voor de gezinsbijslagen zodat een arts kan verklaren dat een student in de onmogelijkheid verkeert om 27 studiepunten op te nemen. De afdeling Studietoelagen kan mogelijk hetzelfde attest gebruiken of een gelijkaardig attest ter beschikking stellen op de website Studietoelagen. Hierover wordt verder afgestemd met Welzijn met het oog op een zo eenvoudig mogelijke procedure.

De Vlaamse regering zal de modaliteiten bepalen waarop deze gegevens worden meegedeeld.

In de meeste gevallen vraagt de student hiervoor een herziening op basis van een medisch attest. Bij de initiële aanvraag kan de student dit ook melden en dan wordt hiermee direct rekening gehouden. Dit zal eerder de uitzondering zijn.

De Vlor is positief dat studenten die om medische redenen minder dan 27 studiepunten opnemen, in aanmerking komen voor studiefinanciering.

Hoofdstuk 7. Wijzigingen van het decreet betreffende het volwassenenonderwijs

Artikel 27

Het op 16 maart 2018 goedgekeurde decreet dat de financiering van de centra voor volwassenenonderwijs en de centra voor basiseducatie vanaf 1 september 2019 wijzigt, voorziet een aantal criteria waarop in de financiering van de centra wordt gewogen. Eén van deze criteria is 'werkzoekende cursisten die de opleiding volgen in een door VDAB erkend traject naar werk'. De voorgestelde aanvulling houdt rekening met de bevoegdheidsverdeling in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Artikel 28, 31, 32

Via het onderwijsdecreet XXVIII is in het decreet betreffende de kwalificatiestructuur het begrip deelkwalificaties ingeschreven. Bij de opmaak van de beroepskwalificaties is het mogelijk dat de beroepssectoren samenhangende gehelen van competenties afbakenen die uitstroomkansen bieden in een smaller deel van de arbeidsmarkt dan de volledige beroepskwalificatie. Het certificeren van deelkwalificaties kan jongeren en volwassenen toelaten om reeds aan de slag te gaan op de arbeidsmarkt en het verwerven van competenties op een later tijdstip en/of via een andere weg verder te zetten. De vertegenwoordigers van de arbeidsmarkt bepalen wanneer het zinvol is om deelkwalificaties af te bakenen en doen dit tijdens de opmaak van een beroepskwalificatie. In het modulair georganiseerde volwassenenonderwijs zal een deelkwalificatie niet altijd samenvallen met één module maar is het ook mogelijk dat deze bestaat uit meerdere modules. Daarom is het van belang om naast het deelcertificaat ter bekrachtiging van een module ook een afzonderlijk bewijs van deelkwalificatie te voorzien. De afbakening van de ene of meerdere modules die naar een bewijs van een deelkwalificatie leiden, zal in het opleidingsprofiel moeten opgenomen worden.

Voor de Vlor komt deze maatregel tegemoet aan de vraag om de relatie tussen deelkwalificaties en onder andere modules te verduidelijken. Hoewel het belang van de meerwaarde om deelkwalificaties uit te reiken onderschreven wordt, blijft de eerste doelstelling van het volwassenenonderwijs het behalen van een volledige beroeps- of onderwijskwalificatie

De SERV meent dat een duidelijke omschrijving van de studiebewijzen in het volwassenenonderwijs opgenomen moet worden ter verduidelijking in artikel 30. De omschrijving van het nieuwe studiebewijs wordt echter in artikel 31 toegevoegd aan de bestaande omschrijvingen van de studiebewijzen in art. 41 van het decreet Volwassenenonderwijs.

Artikel 29

Geïntegreerd onderwijs biedt een meerwaarde aan cursisten omdat verschillende modules inhoudelijk op elkaar afgestemd worden en dit de leermotivatie en het leerproces bevordert. In de regelgeving van het volwassenenonderwijs is hierover echter niets bepaald. Geïntegreerd onderwijs komt er daarom vandaag in de praktijk op neer dat centra de afgestemde inhoud van de ene module in een les aansluitend op de les van de andere module organiseren. Het gelijktijdig geïntegreerd organiseren van beide modules is immers niet evident. Rekening houdend met het minimumaantal lestijden dat voor de afzonderlijke modules in de opleidingsprofielen is vastgelegd, moet een gelijktijdig georganiseerd traject van twee modules in totaal ten minste de som van het aantal lestijden van beide modules omvatten. De duur van elke module is immers bepaald in verhouding tot de vooropgestelde doelen van die module. Er kan daarom niet verwacht worden dat een cursist de vooropgestelde doelen van beide modules kan behalen in de duur die voor één module is vastgelegd. Het gelijktijdig lesgeven door twee leerkrachten voor de duur van de som van het aantal lestijden van beide modules is echter vaak niet haalbaar voor het centrum omdat het hiervoor niet het dubbel aantal leraarsuren ontvangt.

Toch kan het ten volle geïntegreerd aanbieden van bijvoorbeeld een module uit een beroepsopleiding en een ondersteunende taalmodule voordelen bieden voor de cursist, voor het CVO en voor de maatschappij. Het leertraject kan immers substantieel ingekort

worden. Hierdoor zullen volwassenen die zich door omstandigheden moeilijk gedurende een langere tijd kunnen vrijmaken voor het volgen van een opleiding mogelijks toch kunnen deelnemen. Deze tijdswinst zal ook de uitval van cursisten uit de opleidingstrajecten doen slinken. Voor de maatschappij is deze tijdswinst gunstig, omdat de periode van economische inactiviteit op die manier beperkt worden. Een geïntegreerde aanpak kan ook de functionaliteit van de opleidingen ten goede komen; cursisten ervaren door een geïntegreerd aanbod onmiddellijk waarom de taalverwerving zo belangrijk en noodzakelijk is.

Om de organisatie van gelijktijdig geïntegreerde trajecten in de leergebieden alfa NT2 en NT2 van de basiseducatie en de studiegebieden NT2 van het secundair volwassenenonderwijs mogelijk te maken, wordt daarom een afwijking in de regelgeving op het vlak van de onderwijstijd voorzien. Voor dergelijke geïntegreerde trajecten volstaat het dat de cursist ten minste de helft van het aantal lestijden, zoals bepaald in de opleidingsprofielen leergebieden alfa NT2 en NT2 van de basiseducatie en de studiegebieden NT2 van het secundair volwassenenonderwijs apart aangeboden krijgt. De andere helft van de lestijden kunnen gelijktijdig met een andere opleiding aangeboden worden zonder verlenging van de duur van die andere opleiding. Voorwaarde is wel dat de gelijktijdige lessen door twee lesgevers worden gegeven. Twee jaar na de invoering van het gelijktijdig geïntegreerd onderwijs wordt een evaluatie voorzien. Mits een gunstige evaluatie kunnen de gelijktijdig georganiseerde geïntegreerde modules uitgebreid worden naar ander opleidingsaanbod.

De Vlor vindt het positief dat geïntegreerde trajecten mogelijk worden gemaakt.

In antwoord op de bezorgdheid van de Vlor dat het belangrijk is om te bewaken dat er ook in de geïntegreerde trajecten vertrokken wordt van een brede invulling van NT2, kan gesteld worden dat het gelijktijdig organiseren wordt beperkt tot maximaal de helft van het aantal lestijden van de NT2-module. Minstens de helft van de NT2-module moet dus nog steeds buiten de uren van de andere opleiding gegeven worden. Bovendien blijven nog steeds alle competenties gelden die in het opleidingsprofiel van NT2 of Alfa NT2 door de Vlaamse Regering zijn vastgelegd. Twee jaar na de invoering van dit gelijktijdig geïntegreerd onderwijs wordt een evaluatie voorzien. In deze evaluatie zal ook de beoordeling van de gelijktijdig geïntegreerde trajecten door de onderwijsinspectie tijdens de doorlichtingen van groot belang zijn.

Artikel 30 en 38, 1°

De wet- en regelgeving op het zelfstandig ondernemerschap is ten gevolge van de staatshervorming niet langer een federale maar een gewestbevoegdheid. De Vlaamse Regering heeft beslist dat de basiskennis bedrijfsbeheer vanaf 1 september 2018 niet langer bewezen moet worden voor het uitoefenen van een zelfstandige activiteit. Omdat het niet langer noodzakelijk is om rekening te houden met het programma van de basiskennis van het bedrijfsbeheer zoals dat voorheen was vastgelegd in een koninklijk besluit, wordt er voor het volwassenenonderwijs een nieuw opleidingsprofiel ontwikkeld dat toelaat om een flexibel aanbod gericht op het verwerven van ondernemerscompetenties te organiseren. De huidige opleiding Bedrijfsbeheer wordt momenteel vaak ook in samenwerking met secundaire scholen ingericht. Om ook in de toekomst leerplichtige jongeren te stimuleren tot het volgen van een ondernemersopleiding, wordt hiervoor een bijkomende categorie van cursisten met volledige vrijstelling van inschrijvingsgeld in het volwassenenonderwijs voorzien.

De SERV en Syntra Vlaanderen staan positief tegenover het stimuleren van een ondernemersopleiding. Syntra Vlaanderen meent dat deze volledig gratis zijn in de cvo's.

In antwoord hierop kan gesteld worden dat er inderdaad een volledige vrijstelling van inschrijvingsgeld ingevoerd wordt, maar dat de kosten voor cursusmateriaal wel nog moeten betaald worden.

Ook is de SERV en tevens Syntra Vlaanderen van oordeel dat er in deze een gelijk speelveld moet zijn en dat een uniforme regeling bij alle aanbieders (bv. ook bij de Syntra campussen) nodig is.

De realisatie van deze doelstelling valt buiten de bevoegdheid van onderwijs.

Syntra Vlaanderen stelt nog vragen ter verduidelijking. Het antwoord hierop luidt dat om toegelaten te worden tot de opleidingen van het studiegebied bedrijfsbeheer de cursist hetzij voldaan moet hebben aan de deeltijdse leerplicht (18 jaar zijn), hetzij ingeschreven moet zijn als leerling in de derde graad van het voltijds secundair onderwijs of ingeschreven zijn als leerling in een CDO of een Syntra-lesplaats. Een 15-jarige die als leerling ingeschreven is in een CDO of Syntra-lesplaats kan dus toegelaten worden en komt in aanmerking voor de volledige vrijstelling van het inschrijvingsgeld. Leerlingen die in het kader van hun leerplicht huisonderwijs volgen, kunnen echter niet toegelaten worden.

Artikel 33, 34

In het kader van de statutarisering van de basiseducatie zijn er bijkomende middelen en punten ter beschikking van de centra voor basiseducatie gekomen ter ondersteuning van de federatie en de werking van de centra. Deze punten en middelen worden conform een overgangsmaatregel voor de periode 1 januari 2018 tot en met 31 augustus 2019 toegekend aan de centra voor basiseducatie. De verdeling en aanwending hiervan gebeurt in overeenstemming met het protocol nr. 74 houdende de conclusies van de onderhandelingen die gevoerd werden in de vergaderingen van het Vlaams Onderhandelingscomité voor de basiseducatie op 15 en 29 juni 2017 over de centra voor basiseducatie. Uit de monitoring van de tijdelijke toekenning van deze bijkomende middelen en punten is gebleken dat een jaarlijkse toekenning in het kader van de reguliere subsidiëring verantwoord is. Met uitzondering van de vaste benoeming is het statuut van de basiseducatie van toepassing op de personeelsleden die met deze bijkomende punten worden aangesteld. De reguliere toekenning van deze bijkomende punten en werkingsmiddelen gebeurt op basis van de reguliere toekenning van de gewone punten en werkingsmiddelen.

Artikel 35, 36

In het nieuwe financieringssysteem is voorzien dat de berekening van de omkadering van de centra steeds zal gebaseerd zijn op het gemiddelde ingerichte aanbod van de voorafgaande drie kalenderjaren. De vergelijkingsbasis om de groei van de financieringspunten te kunnen berekenen is een referentiepunt waarbij het eerste referentiepunt gelijk is aan het aantal gewogen financieringspunten in de referentieperiode 1 januari 2019 tot en met 31 december 2019. Voor de groei van het niet-NT2-aanbod van de cvo is dit ingeschreven in het nieuwe artikel 107, §1. Voor de groei van de basiseducatie en het NT2-aanbod van de cvo was echter de oude terminologie (referentieperiode i.p.v. referentiepunt) nog niet aangepast. Dit wordt nu rechtgezet.

Artikel 37

Dit artikel past art 112 van het decreet vwo aan en bepaalt dat de centra van overheidswege toegekende middelen uitsluitend mogen aanwenden voor opdrachten bepaald in het decreet.

Met het financieringsdecreet is de werkingstoelage voor de cvo ingevoerd in art. 108 ten laste van de begroting en niet langer ten laste van het Fonds voor inschrijvingsgelden cvo. Vandaar dat de bovenvermelde verwijzing naar artikelen beperkt is tot 98 t.e.m. het nieuwe artikel 108.

Artikel 38, 2°

Bevat een rechtzetting, een verwijzing naar de juiste paragraaf. Inhoudelijk betreft dit geen nieuwe maatregel, deze staat sinds 2007 in het decreet volwassenenonderwijs. Dit heeft geen budgettaire impact.

Artikel 39, 40

Ter verduidelijking van de overgangsbepalingen voor het nieuwe financieringssysteem van het volwassenenonderwijs worden enkele technische aanpassingen aangebracht. Zo worden alle bepalingen verduidelijkt die betrekking hebben op het eerste jaar van de overgangsregeling waarbij de berekende lesurencursist van het schooljaar 2018 – 2019 nog een laatste keer de basis voor de financiering van de instellingen zijn. Voor de cvo wordt geëxpliciteerd dat de lesurencursist van zowel de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs als van de specifieke lerarenopleiding niet worden meegerekend voor de berekening van de omkadering en de werkingstoelage van de cvo voor het schooljaar 2019 – 2020, aangezien deze opleidingen vanaf 1 september 2019 naar de instellingen van het hoger onderwijs worden overgeheveld. Hoewel het oorspronkelijke artikel 196septies al bepaalde dat de groeinorm moet toegepast worden door te verwijzen naar de onverminderde geldigheid van artikel 90 voor de cbe en artikel 107 voor de cvo, wordt nu geëxpliciteerd dat deze groeinorm in het eerste jaar van de overgangperiode nog door de Vlaamse Regering wordt vastgelegd (in mei 2019). Verder wordt er verduidelijkt op welke manier in de overgangsfase zowel de groei van de sector basiseducatie als de groei van het secundair volwassenenonderwijs berekend wordt. Door de overstap van een financieringssysteem gebaseerd op de aanwezigheid van cursisten in de les naar een systeem op basis van bepaalde in- en outputfactoren heeft de overheid andere geregistreerde gegevens van de centra nodig. Deze nieuwe gegevens kunnen pas vanaf 1 januari 2019 geregistreerd worden. Dit maakt het echter moeilijk om in de overgang van het oude naar het nieuwe systeem de effectieve groei van de sector te bepalen. Door de verschuiving van de referentieperiode van 1 april n tot en met 31 maart n + 1 naar een kalenderjaar zullen er echter in de eerste drie maanden van 2019 zowel gegevens voor het oude financieringssysteem als voor het nieuwe systeem beschikbaar zijn. Dit laat toe om deze periode (1 januari 2019 tot en met 31 maart 2019) te extrapoleren naar een volledige referentieperiode door de resultaten te vermenigvuldigen met 3,33 en daarna te vergelijken met de laatste volledige referentieperiode van het oude systeem. Op die manier kan de groei voor het tweede jaar van de overgangperiode alsnog berekend worden. In het nieuwe financieringssysteem is voorzien dat de berekening van de omkadering en werkingstoelage van de centra steeds zal gebaseerd zijn op het gemiddelde ingerichte aanbod van de voorafgaande drie kalenderjaren. In de overgangsbepalingen die betrekking hebben op de werkingstoelage wordt verduidelijkt dat het niet gaat over een referentieperiode van 2 of drie jaar (de facto bestrijkt een referentieperiode immers 1 kalenderjaar) maar om het gemiddelde van die referentieperiodes. Er wordt ook in de compensatieregeling voor centra die door het nieuwe financieringssysteem minder middelen krijgen, een wijziging aangebracht. Deze aanpassing zorgt ervoor dat de referentie hiervoor het laatste schooljaar voor de inwerkingtreding van het nieuwe systeem wordt. In het schooljaar 2019 – 2020 worden de middelen immers de laatste keer volgens de oude berekeningswijze onder de centra verdeeld. Tot slot wordt nog een technische correctie aangebracht waar er verkeerdelijk 'vte' in plaats van 'leraarsuren' wordt vermeld in een bepaling die betrekking heeft op cvo.

Artikel 39

1° Wijzigt art. 196septies van het decreet volwassenenonderwijs, en werd ingevoerd n.a.v. de nieuwe financiering van de cvo en cbe vanaf september 2019. Hoewel art. 196septies al aangeeft dat de maatregelen gelden 'onverminderd art. 90', dat de groeimogelijkheid voor de sector basiseducatie bepaalt en 'onverminderd art. 107' dat de groeimogelijkheid voor de cvo bepaalt, wordt in de overgangperiode deze groeinorm geëxpliciteerd.

2° Verduidelijkt ook dat de middelen voor de cvo in de overgangperiode berekend worden op de lesurencursist voor het aanbod secundair volwassenenonderwijs en niet voor de lesurencursist die gegenereerd worden door het aanbod HBO noch SLO (aangezien die vanaf september 2019 niet langer in de cvo georganiseerd zullen worden). Heeft geen budgettaire impact.

3° Verduidelijkt de manier om in de overgangsfase de groei van de sector basiseducatie te berekenen. Aangezien we, bijvoorbeeld, overstappen van een financieringssysteem gebaseerd op de aanwezigheid van cursisten in de les, naar een systeem o.b.v. bepaalde in- en outputfactoren, vragen we als overheid aan de centra om andere criteria i.f.v. financiering te registreren. Dit maakt het echter moeilijk om in de overgang van het oude naar het nieuwe systeem de effectieve groei van de sector te bepalen. Door de verschuiving van de referteperiode is er een overlap van 3 maanden waarop centra gevraagd zullen worden de criteria voor zowel het oude als het nieuwe systeem te registreren. Door deze periode (1/1/2019–31/3/2019) te vermenigvuldigen met 3,33 – en daarna te vergelijken met de laatste volledige referteperiode van het oud systeem, kan de groei alsnog berekend worden. De groeimogelijkheid werden eerder in de ramingen ten gevolge van het nieuwe financieringsdecreet meegenomen, dit heeft geen bijkomende budgettaire weerslag.

4° Is de analogie van 3° voor de cvo

5° In het nieuwe financieringssysteem is voorzien dat de berekening van de omkadering van de centra steeds zal gebaseerd zijn op het gemiddelde ingerichte aanbod van de voorafgaande drie kalenderjaren. Deze aanpassing is terminologisch: we hebben het niet over een referteperiode van 1 januari 2019 tot en met 31 december 2020, want de facto bestrijkt een referteperiode 1 kalenderjaar. Daarom wordt dit hier gecorrigeerd naar "het gemiddelde van de referteperiodes ...". Ook dit gaat om een technische, geen inhoudelijke correctie en heeft geen budgettaire impact.

6° idem als 5°, maar voor de cvo (5° heeft betrekking op de cbe)

7° Ook voor de berekening van de werkingsmiddelen van de cvo wordt geëxpliciteerd dat de LUC van HBO en SLO niet langer worden meegenomen in de berekening.

8° Het financieringssysteem dat in werking treedt op 1/9/2019 voorziet gedurende drie jaar een compensatie voor centra die die door het nieuwe financieringssysteem minder middelen krijgen. Deze aanpassing zorgt ervoor dat de referentie hiervoor het laatste schooljaar voor de inwerkingtreding van het nieuwe systeem wordt. In het schooljaar 2019 – 2020 worden de middelen immers de laatste keer volgens de oude berekeningswijze onder de centra verdeeld.

9° Corrigeert een fout: het hier gewijzigde lid heeft betrekking op de cvo, niet op de cbe. De cvo krijgen hun middelen in leraarsuren, niet in vte.

Artikel 40

Deze aanpassing is terminologisch: we hebben het niet over een referteperiode van 1 januari 2019 tot en met 31 december 2020, want de facto bestrijkt een referteperiode 1 kalenderjaar. Daarom wordt dit hier gecorrigeerd naar "het gemiddelde van de referteperiodes.

Hoofdstuk 8. Wijzigingen van het decreet betreffende het stelsel van leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap

Artikel 41, 42, 43

De mogelijkheid om in de leertijd een getuigschrift over de basiskennis van bedrijfsbeheer uit te reiken, wordt afgeschaft. In de leertijd werd nooit gebruik gemaakt van deze mogelijkheid. Bovendien is de vestigingsreglementering inzake bedrijfsbeheer opgeheven.

Hoofdstuk 9. Wijzigingen van het decreet betreffende de kwalificatiestructuur

Artikel 44

Artikel 14 van het decreet betreffende de kwalificatiestructuur wordt aangepast aan de wijzigingen die recent werden doorgevoerd aan de codex secundair onderwijs van 17 december 2017, wat betreft de modernisering van de structuur en organisatie van het secundair onderwijs, het decreet einddoelen en het decreet duaal leren. Ingevolge het decreet onderwijsdoelen van 26 januari 2018, ondertussen ingeschreven in de codex Secundair Onderwijs onder artikel 139, §3, worden de eindtermen niet langer per onderwijsniveau maar per finaliteit geschreven. Specifieke eindtermen worden conform dit decreet onderwijsdoelen, intussen art.145 van de codex Secundair onderwijs, vastgelegd voor het tweede leerjaar van de derde graad van domeinoverschrijdende doorstroomrichtingen (aso), domeingebonden doorstroomrichtingen (kso/tso) en richtingen met dubbele finaliteit (tso/kso) . De samenstelling van de onderwijskwalificaties moet herschreven worden in functie van deze nieuwe bepalingen rond eindtermen en specifieke eindtermen.

Het decreet modernisering voorziet dat een Se-n-Se in het derde leerjaar van de derde graad waarmee een diploma behaald kan worden dat toegang verleent tot een bacheloropleiding, leidt tot een onderwijskwalificatie niveau 4. Dit is nog niet voorzien in het decreet VKS.

Het decreet modernisering voorziet dat een Se-n-Se in het derde leerjaar van de derde graad als beroepsgerichte specialisatie leidt tot een of meer beroepskwalificaties niveau 3 of 4, eventueel aangevuld met een of meer deelkwalificaties. Het decreet VKS voorzag echter dat dergelijke opleidingen tot een OK4 zouden leiden. Binnen het duaal leren kunnen dergelijke opleidingen sneller georganiseerd worden, dan binnen de timing van de uitrol van de modernisering. Deze wijziging moet dan ook sneller in voege treden. De wijzigingen die gebeuren naar aanleiding van de codex secundair onderwijs van 17 december 2017, wat betreft de modernisering van de structuur en organisatie van het secundair onderwijs zullen progressief worden doorgevoerd naarmate de modernisering van het secundair onderwijs ingang vindt.

Ten slotte worden in artikel 14 nog een aantal technische aanpassingen doorgevoerd, waarbij verwijzingen naar oude artikels van de codex secundair onderwijs worden geschrapt.

Hoofdstuk 10. Wijzigingen van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs

Artikel 45

Pedagogische begeleidingsdiensten zijn verplicht driejaarlijks een begeleidingsplan op te stellen. Daarnaast moeten ze jaarlijks rapporteren over de activiteiten van het voorgaande schooljaar met inbegrip van een financiële verantwoording over de ontvangen werkingsmiddelen. Deze verantwoording moet aan het ministerie worden bezorgd.

Bij de werkingsmiddelen voor de scholen van het basis- en secundair onderwijs worden de verantwoordingsstukken echter ter plaatste ter beschikking gehouden voor de verificatiediensten.

Het is logisch om ook voor de pedagogische begeleidingsdiensten een gelijkaardige regeling uit te werken. De financiële rapportering kan evengoed ter plaatse worden nagekeken. Dit werkt kosten- en planlast besparend voor de betrokken diensten.

Artikel 46

Het decreet betreffende de kwaliteit van het onderwijs voorziet in de financiële ondersteuning van de pedagogische begeleidingsdiensten door middel van personeel en

werkingsmiddelen, zodat zij de scholen kunnen begeleiden in het kader van hun interne kwaliteitszorg. Per onderwijskoepel kan er één pedagogische begeleidingsdienst worden opgenomen in de betoelaging.

De financiering van de pedagogische begeleidingsdiensten gebeurt anders naar gelang de omvang van de onderwijsniveaus die zij begeleiden. Indien een onderwijskoepel minstens 350 organieke betrekkingen telt in hetzij het basisonderwijs, hetzij het secundair onderwijsniveau, het volwassenenonderwijs en het deeltijds kunstonderwijs samen, heeft de pedagogische begeleidingsdienst van deze koepel recht op een personeelsformatie. Bovendien worden de reguliere werkingsmiddelen berekend a rato van de personeelsformatie van de begeleidingsdienst. Begeleidingsdiensten met personeelsformatie hebben daarnaast recht op aanvullende werkingsmiddelen (voormalige SNPB-middelen, middelen voor volwassenenonderwijs en Voorrangbeleid Brussel).

Voor de schooljaren 2015-2016 tot en met 2018-2019 werd een overgangsmaatregel voorzien. Deze overgangsmaatregel wordt nu met één schooljaar verlengd.

Artikel 47

Een erkende instelling mag een bepaald structuuronderdeel in meerdere vestigingsplaatsen aanbieden. Bijvoorbeeld: de studierichting wetenschappen wordt in twee van de vier vestigingsplaatsen van een school georganiseerd. Omdat de kwaliteit van de studierichting wetenschappen niet per definitie in elke vestigingsplaats dezelfde is, zeker als er een ander beleid hiervoor verantwoordelijk is, moet de onderwijsinspectie een uitspraak kunnen doen over de kwaliteit van een structuuronderdeel per vestigingsplaats.

Indien de inspectie vaststelt dat de kwaliteit van een structuuronderdeel op een bepaalde vestigingsplaats ondermaats blijft en een effectieve intrekking van de erkenning zich opdringt, kan ze een doorlichting organiseren, die het volledige structuuronderdeel vat, vestigingsplaats overschrijdend.

Artikel 48, 49

Momenteel kunnen vastbenoemde personeelsleden vanuit het onderwijs wel een verlof TAO nemen naar de inspectie, maar niet omgekeerd. Dit bemoeilijkt het loopbaanperspectief van sommige vastbenoemde inspecteurs. Het mogelijk maken van het opnemen van een verlof TAO, een verlofstelsel dat al jaren gangbaar is in het niet-hoger onderwijs, zal de flexibiliteit en ruimere inzetbaarheid van de leden van het inspectiekorps ten goede komen.

In het protocol bij onderwijsdecreet XXVIII is een engagement opgenomen om aan dit euvel te verhelpen:

"De overheid engageert zich om de nodige maatregelen te nemen zodat een personeelslid dat behoort tot de onderwijsinspectie ook een verlof wegens tijdelijk andere opdracht kan opnemen vanaf 01/09/2019."

Het bezwaar van de Vlor volgen en TAO bij de Pedagogische Begeleidingsdiensten schrappen zou ingaan tegen dit engagement. Het verlof om tijdelijk een andere opdracht uit te oefenen vormt voor het personeelslid van de inspectie – net als al het geval is in andere onderwijsniveaus – geen recht. Het personeelslid moet het verlof steeds aanvragen bij zijn werkgever, in het geval van de inspectie bij de inspecteur-generaal, die dan de beslissing neemt om het verlof al of niet toe te staan.

Hoofdstuk 11. Wijzigingen van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010

Artikel 50 en 51

Het lerarenplatform is een pilootproject dat loopt gedurende 1 schooljaar nl. 2018-2019. Met deze wijziging wordt het mogelijk dat het pilootproject ook nog gedurende het volgende schooljaar verder loopt. Op deze manier kan het project gedurende twee schooljaren worden opgevolgd en gemonitord en kan op basis van deze periode een grondige evaluatie worden gemaakt met het oog op een eventuele verlenging en bijsturing.

Verder wordt er niets gewijzigd. Het pilootproject wordt verder opgevolgd in het sectorcomité volgens het vastliggend kader.

Eenzelfde wijziging wordt ook voorgesteld voor het lerarenplatform in het basisonderwijs.

Artikel 52

Essentieel bij het vormen van scholengemeenschappen is de vrijwillige toetreding. De vorming van scholengemeenschappen wordt formeel bevestigd. Scholen van eenzelfde schoolbestuur vormen een scholengemeenschap bij beslissing van het schoolbestuur. Deze wordt schriftelijk vastgelegd. Scholen van verschillende schoolbesturen vormen een scholengemeenschap door een overeenkomst die ook schriftelijk wordt vastgelegd.

De samenstelling van de scholengemeenschap moet uiterlijk vóór 31 maart voorafgaand aan de start van de scholengemeenschap schriftelijk worden meegedeeld aan AGODI en aan de betrokken personeelsleden. Dit geldt ook voor een verlenging van rechtswege.

Een scholengemeenschap wordt in principe gevormd voor een periode van zes schooljaren. De beslissing of overeenkomst wordt, als aan de voorwaarden voldaan is, telkens van rechtswege voor dezelfde periode verlengd. Deze van rechtswege verlenging is ook van toepassing op scholengemeenschappen die ongewijzigd blijven bestaan op 1 september 2020.

Op 1 september 2020 start een nieuwe periode van zes schooljaren voor de scholengemeenschappen. Alle betrokkenen engageren zich voor de hele periode. De instap in een scholengemeenschap houdt immers een aantal engagementen in ten aanzien van de andere partners zodat er in beginsel mag worden verwacht dat de samenstelling van de scholengemeenschap gedurende deze zesjarige periode stabiliteit vertoont. De overeenkomst geldt dus ook voor zes jaar. De uitstap is slechts in uitzonderlijke gevallen mogelijk. Enkel als de scholengemeenschap geen 900 regelmatige leerlingen meer telt, als de school overgenomen wordt door een schoolbestuur van een ander onderwijsnet, of als de school overgenomen wordt door een andere vereniging van gemeenten als schoolbestuur, kan een school uit de scholengemeenschap stappen. In het tweede geval (verandering van onderwijsnet) moeten alle schoolbesturen die behoren tot de scholengemeenschap hiermee instemmen.

In de loop van een zes jaarlijkse periode kunnen er nog scholen tot een bestaande scholengemeenschap toetreden.

De overeenkomsten of beslissingen die in werking treden in de loop van een periode van 6 schooljaren eindigen op het einde van de betrokken 6 schooljaren.

Artikel 53

De codex secundair onderwijs bevat een discrepantie tussen enerzijds art. 110/30 en anderzijds art. 256/4. Het eerste artikel bepaalt dat een jongere die huisonderwijs volgt en verplicht is bij de examencommissie een getuigschrift of diploma van secundair onderwijs te behalen, daartoe twee pogingen heeft binnen een tijdsbestek van een jaar. Het tweede artikel op de organisatie van de examencommissie laat echter per jaar drie pogingen toe. Bij kandidaten voor de examencommissie, die via huisonderwijs aan de leerplicht voldoen, ontstaat hierdoor verwarring, terwijl het voor de examencommissie complex wordt om, naargelang van de kandidaat in kwestie, te differentiëren wat aantal herkansingen betreft. Om deze discrepantie op te heffen en omwille van uniformisering

wordt de bepaling inzake "twee pogingen" weggeschreven, wat betekent dat de werking van de examencommissie die drie pogingen toelaat automatisch op alle kandidaten van toepassing wordt. Het belangrijkste is immers dat de kwaliteit van het gevolgd huisonderwijs wordt aangetoond door het effectief behalen van een getuigschrift of diploma door de jongere in kwestie.

Artikel 54

Op 1 augustus 2018 is het koninklijk besluit van 13 juli 2014 betreffende levensmiddelenhygiëne gewijzigd door het schrappen van de vereiste van een medisch attest. Het nut van dergelijk attest bood immers weinig afdoende garanties voor de verantwoordelijke van de voedingsmiddeleninrichting. Dit geldt ook voor onderwijsinstellingen waar het medisch attest via diverse regelgevingen onderdeel vormt van de toelatingsvoorwaarden tot opleidingen waarin leerlingen in aanraking komen met voedingswaren. De meldingsplicht vastgesteld in de Europese verordening (EG) nr. 852/2004 is echter nog steeds van toepassing. De desbetreffende bepaling luidt als volgt:

"Personen die lijden aan of drager zijn van een ziekte die via voedsel kan worden overgedragen, of die bijvoorbeeld geïnfecteerde wonden, huidinfecties, huidaanandoeningen of diarree hebben, mogen geen levensmiddelen hanteren of, in welke hoedanigheid dan ook, ruimten betreden waar levensmiddelen worden gehanteerd, indien er kans bestaat op rechtstreekse of onrechtstreekse verontreiniging. Wanneer dergelijke personen in een levensmiddelenbedrijf werken, dienen zij hun ziekte of de symptomen en indien mogelijk de oorzaken ervan onmiddellijk kenbaar te maken aan de exploitant van het levensmiddelenbedrijf".

Op aanraden van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen (FAVV) zal de medische geschiktheidsverklaring voor leerlingen in de desbetreffende regelgevingen (besluiten van de Vlaamse Regering) naar het volgend schooljaar toe worden opgeheven. Als alternatief wordt door het FAVV voorgesteld om de meldingsplicht van ouders ten aanzien van de school als een "instructie in het huishoudelijk reglement van de school" in te voeren. De voorliggende decretale maatregel komt hieraan, voor wat het secundair onderwijs betreft, tegemoet door in het school- of centrumreglement een verplicht onderdeel rond levensmiddelenhygiëne toe te voegen.

Voor een leerling die, naast praktijkonderwijs op school, ook een leerlingenstage loopt of voor een leerling in een duale opleiding of in het stelsel van leren en werken zal de school op haar beurt ook de stage- of werkgever op de hoogte brengen, zonder afbreuk te doen aan de verplichtingen die de leerling als (gelijkgestelde) werknemer overeenkomstig de Europese verordening zelf heeft ten aanzien van het levensmiddelenbedrijf.

Artikel 55

De eindtermen secundair onderwijs eerste graad die worden geformuleerd in functie van de sleutelcompetentie "andere talen" zijn in de B-stroom generiek. Door de voorliggende bepaling worden ze evenwel geconcretiseerd naar de taal waarbinnen ze alleszins moeten worden gerealiseerd, meer bepaald Frans. Hierdoor wordt duidelijkheid gecreëerd naar de onderwijsverstrekkers toe. De aanduiding van Frans betekent aansluiting bij de huidige regeling (vóór de modernisering) waar Frans een vak is van de basisvorming in de B-stroom van de eerste graad. Door echter thans "ten minste" toe te voegen heeft de onderwijsverstrekker de mogelijkheid om desbetreffende eindtermen geheel of gedeeltelijk bijkomend in een andere vreemde taal aan te bieden, wat de lokale autonomie versterkt.

Artikel 56

Momenteel vertrekt de onderwijsinspectie bij een doorlichting vanuit de leerplannen ; uiteraard houdt ze bij de beoordeling alleen rekening met de leerplandoelen die het bereiken van de eindtermen of het nastreven van de ontwikkelingsdoelen beogen.

Waar geen eindtermen of ontwikkelingsdoelen zijn, houdt de onderwijsinspectie alleen rekening met de leerplandoelen.

Het decreet van 26 januari 2018, houdende wijziging van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 en de codex secundair onderwijs, wat de onderwijsdoelen betreft) maakt duidelijk dat het curriculumdossier de norm zal zijn bij doorlichtingen in het gewoon secundair onderwijs. Het curriculumdossier bevat alle doelen ongeacht hun statuut die op een structuuronderdeel van toepassing zijn.

Het curriculumdossier als de kern van de zaak beschouwen bij de doorlichtingen is echter niet mogelijk vanaf het schooljaar 2018-2019, zoals het doelendecreet nochtans voorziet. De curriculumdossiers voor de eerste graad zijn dan pas in voege (progressief vanaf het eerste leerjaar). Voor de structuuronderdelen van de andere graden zijn er nog geen curriculumdossiers. Bijgevolg is het niet mogelijk om voor die structuuronderdelen in tussenliggende periode het doorlichten op basis van de leerplannen los te laten.

Dergelijke overgangperiode moet gefaseerd zijn, rekening houdend met het proces van uitwerking, goedkeuring en invoering van de curriculumdossiers.

De onderwijsinspectie moet de huidige manier van werken kunnen verderzetten zolang de curriculumdossiers niet van toepassing zijn voor de door te lichten graad. De wettelijke basis daarvoor dus voorzien worden en, legistiek-technisch, wordt dit vertaald door een opsomming te geven van alle mogelijke doelen die in het voltijds en deeltijds gewoon, al dan niet duaal, secundair onderwijs van toepassing kunnen zijn. Daar waar in die opsomming eindtermen zijn vermeld, worden ook de eindtermen die het label basisgeletterdheid hebben onder verstaan; daar waar in die opsomming de doelen die leiden tot erkende beroepskwalificaties zijn vermeld, worden ook de doelen die tot deerkwalificaties binnen die beroepskwalificaties leiden onder verstaan.

Indien de implementatie van de curriculumdossiers voor de eerste graad start op 1/9/2019, zal dat voor de tweede graad 1/9/2021 zijn, voor de derde graad 1/9/2023 en voor het derde leerjaar van de derde graad 1/9/2025 zijn.

Een overgangperiode voor de onderwijsinspectie zal dus tot 31/8/2026 moeten lopen.

De SERV bevestigt zijn standpunt dat in de toekomst het curriculumdossier de (doelen leidend tot een) erkende beroepskwalificatie integraal moet bevatten tenzij de sector akkoord gaat met een afwijking (zie SERV advies Onderwijsdoelen van 13 december 2017) en dat wat Duaal Leren betreft de standaardtrajecten integraal in de curriculumdossiers moeten worden opgenomen.

Van het eerder geformuleerde standpunt van de SERV wordt kennis genomen en niet in vraag gesteld. De voorliggende bepaling van onderwijsdecreet XXIX strekt er enkel toe de werkzaamheden van de inspectie tijdens schooldoorlichtingen te regelen, ermee rekening houdend dat de modernisering van het secundair onderwijs en de ermee gepaard gaande curriculumdossiers progressief in werking treden.

Artikel 57, 58, 59

In afwachting van de modernisering van het derde leerjaar van de derde graad secundair onderwijs vanaf het schooljaar 2025-2026 wordt de mogelijkheid voorzien dat scholen het naamloos leerjaar BSO vrij kunnen programmeren. Dit naamloos leerjaar was de voorbije schooljaren moeilijk of niet programmeerbaar waardoor het aanbod thans zeer schaars is (2 scholen). Binnen de gemoderniseerde structuur zal dit naamloos leerjaar worden vervangen door een Sense die voor leerlingen uit de arbeidsmarktfinaliteit de toegangsweg is tot een bacheloropleiding. Het aanbod in Vlaanderen van desbetreffende Sense zal dan ook voldoende ruim moeten zijn. Het is aangewezen dat scholen zich daar, voorafgaand aan de modernisering, al kunnen naar zetten.

Artikelen 60, 61, 62, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77

Op 1 september 2017 werd een nieuw ondersteuningsmodel ingevoerd voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften in het gewoon onderwijs (artikel 314/8). Dat nieuw ondersteuningsmodel vervangt het GON en ION. Scholen voor buitengewoon onderwijs

die GON en ION ondersteuning kregen, ontvingen integratietoelagen. Met het nieuwe ondersteuningsmodel was het nodig om de integratietoelagen te vervangen door een ander mechanisme voor toekenning van werkingsmiddelen aan scholen voor buitengewoon onderwijs vanaf het schooljaar 2017-2018.

Dat toekenningsmechanisme is ingeschreven in het decreet van 6 juli 2018 tot wijziging van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het Gemeenschapsonderwijs, het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde centra voor leerlingenbegeleiding, het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 en de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010, wat betreft maatregelen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften. Artikelen en passages in artikelen die nog verband houden met de integratietoelagen, die op het einde van het begrotingsjaar 2017 nog een laatste keer werden uitbetaald voor het schooljaar 2016-2017, zijn hierdoor zonder voorwerp geworden en worden opgeheven. Het nieuwe mechanisme komt in de plaats vanaf het begrotingsjaar 2018, vandaar de terugwerkende kracht van de opheffing van de artikelen en passages die nog naar integratietoelagen verwijzen.

Artikel 63

Tot nu toe was de lesbijwoning in een andere administratieve groep in een andere school niet mogelijk binnen het buitengewoon onderwijs, dit wordt nu wel mogelijk gemaakt voor leerlingen die ingeschreven zijn in opleidingsvorm 1, 2 en 3. Deze mogelijkheid wordt beperkt tot een gedeelte van één lopend schooljaar, omdat leerlingen na 1 schooljaar een attestwijziging voor een ander type en opleidingsvorm kunnen krijgen. Voor regelmatige leerlingen uit opleidingsvorm 4 is enkel de lesbijwoning in dezelfde administratieve groep of een andere administratieve groep binnen een andere school (of de eigen school) van opleidingsvorm 4 mogelijk, maar niet in andere opleidingsvormen, omdat dan het gemeenschappelijk curriculum verlaten wordt. Deze mogelijkheid wordt beperkt tot een gedeelte van één lopend schooljaar, omdat leerlingen op het einde van dat schooljaar een attestwijziging kunnen krijgen zodat ze het daaropvolgend schooljaar kunnen overgaan naar de andere school of de andere opleidingsvorm en of type.

De Vlor vindt het positief dat de maatregel deels tegemoet komt aan de vraag naar bijkomende kansen op flexibele trajecten voor leerlingen in buitengewoon secundair onderwijs.

De Vlor vraagt ook om het exclusie criterium voor type 2 te schrappen om ook de mogelijkheid te hebben voor leerlingen met een verstandelijke beperking een (gemotiveerd) verslag type 3, type 7 taal-spraak of type 9 op te maken.

Aangezien dit een ingrijpende wijziging is aan de typestructuur in het buitengewoon secundair onderwijs die ook gevolgen heeft voor de types in het buitengewoon basisonderwijs wordt hier niet op ingegaan.

Artikel 64

Tot nu toe was de lesbijwoning in een andere administratieve groep in de eigen school niet mogelijk binnen het buitengewoon onderwijs, dit wordt nu wel mogelijk gemaakt voor leerlingen die ingeschreven zijn in opleidingsvorm 1, 2 en 3. Hier worden eveneens voorwaarden aan gekoppeld. Deze mogelijkheid wordt beperkt tot een gedeelte van één lopend schooljaar, omdat leerlingen op het einde van dat schooljaar een attestwijziging kunnen krijgen.

Artikel 65, 66, 67

Scholen van opleidingsvorm 3 hebben momenteel rationalisatienormen en programmatienormen per opleiding, die zij moeten bereiken op 1 oktober. Indien deze niet bereikt worden, moet de opleiding afgebouwd worden.

Deze hoge normen stellen, samen met de daling in leerlingenaantallen sinds het m-decreet, meer en meer scholen voor problemen, zeker nu de scholen hun opleidingsaanbod voorbereiden op de modernisering van het secundair onderwijs, die voor opleidingsvorm 3 van start gaat op 1 september 2020.

Met deze wijzigingen worden de programmatiernormen geschrapt, en worden zij vervangen door een programmatieprocedure via de Vlaamse Regering, die gelijklopend is aan die van het gewoon secundair onderwijs, met een bijkomende eis van een samenwerking met het gewoon secundair onderwijs voor bijkomende opleidingen. Voor rationalisatie valt de norm per opleiding in opleidingsvorm 3 volledig weg. Afbouw in opleidingsvorm 3 gebeurt dus vanaf de inwerkingtreding vrijwillig. Scholen die één of meerdere opleidingen op 1/9/2019 in afbouw hebben, omdat zij op 1 oktober 2018 of voorheen niet aan de rationalisatiernormen voldeden, moeten de afbouw van deze opleiding of opleidingen verder zetten.

In de observatiefase van opleidingsvorm 3, waar structureel nog geen opleidingen worden onderscheiden, wordt inhoudelijk toch al voor een stuk gedifferentieerd gewerkt naar de opleiding die de leerlingen in de volgende fase (de opleidingsfase) zullen volgen. Wat het opleidingsaanbod van de school betreft, is het dan ook essentieel om bij instap van een leerlingencohorte in de observatiefase te weten welke de organiseerbare opleidingen het schooljaar nadien in de opleidingsfase zijn. Vanuit die noodzaak en omdat één programmatedossier ook alle fasen (opleiding, kwalificatie en integratie) kan (niet: moet) omvatten, is het opportuun uniform te regelen dat een programmatedossier moet worden afgerond in het tweede schooljaar voorafgaand aan de programmatie. Zodoende hebben scholen, ouders en leerlingen tijdig zekerheid over de mogelijke volledige studieloopbaan in de school in kwestie.

Daarnaast worden ook vervaltermijnen ingevoegd, zowel voor de indiening als voor het nemen van een beslissing door de Vlaamse Regering. Dit impliceert dat dossiers ingediend na deze data als onontvankelijk worden beschouwd. Om aan scholen rechtszekerheid te geven wat de programmatie betreft, wordt er een termijn in de codex ingeschreven waarbinnen de scholen op de hoogte gesteld worden van de uitkomst van de programmatie.

Voor de Vlor is het positief dat het artikel de programmatie- en rationalisatiernormen voor OV3 schrapt. Dit komt tegemoet aan de vraag naar een meer flexibel kader om zo adequaat in te spelen op de specifieke noden van de leerlingen.

Artikel 68

Er staat in de codex secundair onderwijs nog een verwijzing naar het opgeheven decreet van het decreet van 1 december 1998 betreffende de centra voor leerlingenbegeleiding; deze verwijzing wordt nu vervangen door de correcte verwijzing uit het decreet van 27 april 2018 over de leerlingenbegeleiding in het basisonderwijs, het secundair onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding.

Artikel 69, 1°, 2° en 3°

Met het decreet van 6 juli 2018 tot wijziging van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het Gemeenschapsonderwijs, het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde centra voor leerlingenbegeleiding, het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 en de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010, wat betreft maatregelen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften, werd een regeling ingeschreven voor de toekenning van middelen voor coördinatie voor de ondersteuningsnetwerken (toevoeging van achtste en negende lid aan paragraaf 3 van artikel 314/8).

In het negende lid wordt bepaald dat de middelen voor coördinatie in mindering gebracht worden van de budgetten die de pedagogische begeleidingsdiensten ontvingen in

toepassing van artikel VI.1, §2, eerste lid, 4°, van het decreet van 21 maart 2014 betreffende maatregelen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften.

Een meer accurate verwijzing is deze naar artikel 21/1 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs. Dit wordt aangepast.

Vermits de kleine onderwijsverstrekkers niet vallen onder dit artikel 21/1, wordt voor hen in een nieuw tiende lid een specifieke regeling toegevoegd.

Artikel 69, 4°

Naar aanleiding van de conceptnota die op 20 april 2018 door de Vlaamse Regering werd goedgekeurd omtrent de bijsturing van het M-decreet, wordt aan de ondersteuningsnetwerken minimaal één voltijdse coördinatiefunctie toegekend. Een bepaling hieromtrent werd toegevoegd in het decreet van 6 juli 2018 dat het decreet wijzigt van 27 maart 1991 over de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het Gemeenschapsonderwijs, het decreet van 27 maart 1991 over de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde centra voor leerlingenbegeleiding, het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 en de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010, wat betreft maatregelen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften.

Daarnaast wordt nog altijd de mogelijkheid behouden om bijkomende middelen – andere dan deze voorzien voor coördinatie – aan te wenden voor taken die geen leerling- of leerkrachtgerichte ondersteuning inhouden, zolang alle lokale onderhandelingscomités van de betrokken scholen hun akkoord gaven.

Dit voorstel van artikel bepaalt dat, naast de middelen die worden toegekend voor coördinatie, de Vlaamse regering per ondersteuningsnetwerk een Vlaanderen breed percentage vastlegt dat maximaal kan aangewend worden voor coördinatieopdrachten voor het ondersteuningsnetwerk. Op die manier krijgen ondersteuningsnetwerken een ruimere vrijheid om de coördinatie die eventueel nodig is bovenop de toegekende middelen voor coördinatie, binnen het netwerk te organiseren.

De personeelsleden die in een betrekking aangesteld worden voor coördinatie, blijven personeelslid van een school voor buitengewoon onderwijs en vallen onder de personeelsregelgeving die voor het ondersteuningsmodel is uitgewerkt. Een personeelslid dat belast wordt met coördinerende taken, wordt – net als de andere personeelsleden in het ondersteuningsmodel – aangesteld in een wervingsambt. De coördinatie-taken omhelzen dus geen leidinggevende functie maar zijn bedoeld ter ondersteuning van een efficiënte werking van het ondersteuningsnetwerk.

Artikel 78 en 79

Duaal leren bestaat uit een schoolcomponent en een werkplekcomponent die inhoudelijk op elkaar moeten zijn afgestemd en waar de werkplekcomponent substantieel aan bod komt. Deze vorm van leren heeft tal van implicaties voor scholen, personeel, ouders en leerlingen, maar tevens voor ondernemingen die er bij betrokken zijn.

Het duaal leren vergt een andere organisatie dan de klassieke organisatie van een schooljaar: zo zal leren binnen een onderneming ook plaatsvinden in een periode die nu schoolvakantie omvat.

Tijdens de periodes dat de leerling de werkplekcomponent effectief invult, moet steeds een vertegenwoordiger van de school waar de leerling is ingeschreven, bereikbaar zijn. Deze verplichting doet echter geen afbreuk aan de statutaire rechten van de individuele personeelsleden. Als de uitvoering van deze bepaling voor personeelsleden verplichtingen met zich meebrengt die er anders niet geweest zouden zijn, moet het schoolbestuur in een passende compensatieregeling voorzien. In voorkomend geval wordt erover onderhandeld in het bevoegde lokaal comité. Die regeling vergt het uitdrukkelijke, schriftelijke en voorafgaande akkoord van het betrokken personeelslid.

De toevoeging in deze artikelen verduidelijkt dat als de bereikbaarheid van een personeelslid in het kader van de organisatie van het duaal leren van het personeelslid prestaties vereist in een vakantieperiode, het personeelslid de gepresteerde dagen op een ander ogenblik van het schooljaar kan opnemen.

Criteria en afspraken over afwijkingen op de gangbare vakantieregeling worden onderhandeld in het bevoegde lokale onderhandelingscomité of in de bevoegde ondernemingsraad. Daarbij moet alleszins rekening worden gehouden met twee criteria: Er moet een duidelijke termijn onderhandeld worden waarbinnen het personeelslid zijn vraag tot afwijking van de jaarlijkse vakantie moet indienen bij zijn schoolbestuur; De periode of periodes waarop de school of het centrum in functie van de organisatie van het duaal leren wilt afwijken van de jaarlijkse vakantie die van kracht is voor het personeel, moeten duidelijk aangegeven worden.

Artikel 80

De fusies van een aantal gemeenten in Vlaanderen leiden ertoe dat de lijst houdende indeling van gemeenten in onderwijszones moet worden aangepast aan de nieuwe naam van de betrokken fusiegemeenten.

Daarnaast moet aan gemeenten die fuseren doch in verschillende onderwijszones liggen, één onderwijszone worden toegekend. Dit laatste gebeurt door die zone te nemen waarin de meeste scholen zijn gevestigd.

Concreet betekent dit:

- 1) Aalter (zone 27) en Knesselaere (zone 29) worden Aalter (zone 27)
- 2) Zomergem (zone 29), Waarschoot (zone 29) en Lovendegem (zone 30) worden Lievegem (zone 29)
- 3) Kruishoutem (zone 27) en Zingem (zone 34) worden Kruisem (zone 27)
- 4) Meeuwen-Gruitrode (zone 22) en Opplabbeek (zone 22) worden Oudsbergen (zone 22)
- 5) Neerpelt (zone 22) en Overpelt (zone 22) worden Pelt (zone 22)
- 6) Deinze (zone 27) en Nevele (zone 27) worden Deinze (zone 27)
- 7) Puurs (zone 2) en Sint-Amands (zone 2) worden Puurs-Sint-Amands (zone 2)

Deze bepaling treedt in werking op 1 september 2020 omdat dit samen valt met de mogelijke nieuwe vorming van scholengemeenschappen op die datum.

Hoofdstuk 12. Wijzigingen van de Codex Hoger onderwijs

Artikel 81

Sinds het academiejaar 2010-2011 legt de Vlaamse Regering een lijst vast van de bachelor- en masteropleidingen die per instelling worden aangeboden in het hoger onderwijs in Vlaanderen.

Deze lijst bevat per instelling en per studiegebied, deel van studiegebied of cluster van studiegebieden volgende gegevens:

- graad en kwalificatie van de opleiding;
- de afstudeerrichtingen binnen de opleidingen;
- de vestiging waar de betrokken opleiding c.q. afstudeerrichting wordt aangeboden.

Met het decreet van 8 december 2017 houdende wijziging van het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs en de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013, wat betreft het hoger onderwijs werd de regelgeving m.b.t. het opstellen van deze lijst gewijzigd. Niet enkel dienen vanaf het academiejaar 2019-2020 in de lijst meer gegevens te worden opgenomen per instelling en opleiding, er werd eveneens bepaald dat ook de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs en de opleidingen van de andere ambtshalve geregistreerde instellingen en de geregistreerde instellingen moeten worden opgenomen in de lijst.

Bij de opsomming van de elementen die in de lijst moeten worden opgenomen voor de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs, de bachelor- en masteropleidingen die door de andere ambtshalve geregistreerde instellingen of door de geregistreerde instellingen worden aangeboden, staat ook het studiegebied, een deel van het studiegebied of studiegebieden waarbinnen een opleiding wordt ondergebracht vermeld.

Met uitzondering van de Faculteit Voor Protestantse Godgeleerdheid te Brussel en de Evangelische Theologische Faculteit te Heverlee, is echter geen enkele andere ambtshalve geregistreerde instelling of geregistreerde instelling gebonden aan een onderwijsbevoegdheid binnen een bepaald studiegebied.

Met deze decreetwijziging wordt verduidelijkt dat er dus enkel een studiegebied, een deel van een studiegebied of studiegebieden moet worden vermeld indien dit van toepassing is.

De Vlaamse Regering legt de lijst van opleidingen en afstudeerrichtingen ruim voor de start van een academiejaar vast. De datum van inwerkingtreding van dit artikel wijkt omwille hiervan af van de algemene datum van inwerkingtreding van dit decreet. Dit artikel treedt in werking met terugwerkende kracht op 1 januari 2019.

Artikel 82

Artikel II.210, §1, van de Codex Hoger Onderwijs legt het studiegeld vast voor beurstarifistudenten en bijna-beursstudenten. In het vroegere flexibiliseringsdecreet was het door de indeling van het hoofdstuk over studiegelden in afdelingen en onderafdelingen duidelijk dat de verminderde tarieven voor beurstarifistudenten en bijna-beursstudenten niet van toepassing waren op de voortgezette opleidingen, zijnde de bachelor-na-bacheloropleidingen en de master-na-masteropleidingen. Door het wegvallen van deze indeling, met de codificatie van de regelgeving hoger onderwijs, is dit niet langer duidelijk. Met het voorliggende artikel wordt toegevoegd dat de bepaling voor beurstarifistudenten en bijna-beursstudenten niet gelden voor bachelor-na-bacheloropleidingen en master-na-masteropleidingen. Op deze manier is het duidelijk dat deze verminderde tarieven niet van toepassing zijn op inschrijvingen in voortgezette opleidingen, dit in overeenstemming met de oorspronkelijke bedoeling van de decreetgever in het Flexibiliseringsdecreet.

Aangezien de voorliggende aanpassing een rechtzetting op de codificatie betreft, gaat deze bepaling dan ook in met terugwerkende kracht. De mededelingen naar de hoger onderwijsinstellingen in verband met de studiegelden zijn steeds in de geest van het Flexibiliseringsdecreet opgesteld.

Artikel 83

Er is in artikel II.261, §4 van de codex hoger onderwijs een schrijffout vastgesteld die de toepassing van het artikel kan bemoeilijken. Deze fout wordt hierbij rechtgezet. Aangezien het om een schrijffout bij de uitwerking van de codex gaat, heeft deze aanpassing retroactief uitwerking met ingang van 1 oktober 2013. Dit is de datum van inwerkingtreding van de codex hoger onderwijs.

Artikel 84

De Codex Hoger Onderwijs bepaalt in artikel II.277 "Het bestuur treedt ten aanzien van de studenten op als bestuursinstantie voor wat betreft de toepassing van het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur.". Dit betekent dat een hoger onderwijsinstelling de principiële verplichting heeft om een kopie van examenkopijen toe te staan.

Hoger onderwijsinstellingen hebben al meermaals ondervonden dat deze kopieën worden verspreid. Het wordt daarom steeds moeilijker om nieuwe examenvragen op te stellen, die te inventief moeten worden gesteld. De kwaliteit van de examenvragen lijdt hieronder, daarom wordt de bepaling in de codex aangepast. Er wordt bepaald dat de studenten recht op inzage in en toelichting bij de door hen afgelegde examens hebben.

Indien na de toelichting blijkt dat de betrokken student een kopie wil van het door hen afgelegde examen, dan heeft deze student kopierecht maar de kopie dient vertrouwelijk te worden behandeld en enkel in functie van zijn of haar onderwijsloopbaan.

Deze bepaling is analoog aan de geldende regeling in het secundair onderwijs.

Het artikel is aangepast op vraag van de Vlor.

Artikel 85

Met het voorliggende artikel wordt ingegaan op punt 5.1. van het Vlor-advies van 12 juni 2018 over het versterken van studentenparticipatie door de Vlaamse instellingen hoger onderwijs:

“Voor de Vlor is het een absolute noodzaak dat binnen elke Vlaamse instelling hoger onderwijs werk gemaakt wordt van een beleid rond studentenparticipatie. Daarom vraagt de raad om decretaal te verankeren dat elke instelling daartoe een beleidskader moet uitwerken. Dit kan gebeuren onder de vorm van een beleidsplan en/of het verder concretiseren van het participatiereglement, maar er zijn ook nog andere formules mogelijk. Hoe een instelling dit samen met de studenten aanpakt, behoort aan haar autonomie. De keuze wordt gemaakt in dialoog tussen instelling en studenten.

Als de instelling in samenspraak met de studentenraad kiest voor een beleidsplan studentenparticipatie, dan bevat dit de visie van de instelling op studentenparticipatie en de strategische doelstellingen daarbij. Het is een generieke beschrijving van de beleidskeuzes. Elke instelling vult dit in op een manier die bij haar context, eigenheid en mogelijkheden past. Het beleidsplan wordt door de studentenraad en het instellingsbestuur goedgekeurd. Als een van beide partners om een beleidsplan vraagt, dan moet de andere partner hieraan zijn medewerking verlenen... ”

Artikel 86

Het voorliggende artikel verankert de verplichting voor het instellingsbestuur om in samenspraak met de studentenraad een beleidskader te ontwikkelen. Verder wordt grote vrijheid gegeven aan de instellingen over hoe ze dat aanpakken. Het ontwikkelen van het beleidskader kan gebeuren onder de vorm van de opmaak van een beleidsplan en/of het aanvullen van het bestaande participatiereglement, maar er zijn ook nog andere formules mogelijk.

Wat de Vlor beschouwt als een noodzakelijk onderdeel van een beleidsplan, nl. dat het beleidsplan de visie van de instelling bevat op studentenparticipatie en de strategische doelstellingen daarbij en dat het een generieke beschrijving van de beleidskeuzes is, wordt gezien als een verplicht onderdeel van het beleidskader in het algemeen, omdat het uitschrijven van een visie, strategische doelstellingen en beleidskeuzes eigenlijk een noodzakelijk onderdeel moet zijn van eender welke vorm van beleidskader dat de instellingen uitwerken. Dit wordt dan ook decretaal verankerd.

Artikel 87

Met het voorliggende artikel wordt ingegaan op punt 5.1 van het Vlor-advies van 12 juni 2018 over het versterken van studentenparticipatie door de Vlaamse instellingen hoger onderwijs:

“De Vlor vraagt dat in het participatiereglement bijkomend wordt geëxpliciteerd waar/bij wie studenten terechtkunnen als de instelling haar (decretale) verplichtingen niet nakomt. Het toezicht op het naleven van decretale verplichtingen, behoort normaliter tot de bevoegdheid van de regeringscommissaris. Studenten zijn hiervan niet altijd op de hoogte.”

Met het voorliggende artikel wordt ingegaan op punt 5.2. van het Vlor-advies van 12 juni 2018 over het versterken van studentenparticipatie door de Vlaamse instellingen hoger onderwijs:

“De Vlor vraagt dat:

- het statuut van studentenvertegenwoordiger afdwingbaar is. Dit is vandaag nog onvoldoende het geval.
- de studentenraad samen met het instellingsbestuur een lijst opmaakt met die mandaten die wel en niet voor erkenning in aanmerking komen. Bovendien vraagt de Vlor dat deze lijst jaarlijks en tussentijds aangepast kan worden. De procedure voor (flexibele) toevoeging en intrekking moet duidelijk vastliggen.
- het statuut automatisch wordt toegekend bij het opnemen van een in aanmerking komend intern of extern mandaat en dat het geldt voor alle niveaus van vertegenwoordiging (intern en extern).
- de instelling een onafhankelijk functionerende ombudsdienst voorziet en deze ook een duidelijke plaats geeft in het organogram van de instelling”.

De Vlor wijst erop dat het decreet volgende faciliteiten voorziet:

“de wijze waarop onderwijsactiviteiten en examens op flexibele wijze kunnen worden gepland en afgeweken kan worden van de verplichte aanwezigheid, de werk- en examenvormen en de indiendata voor bepaalde opleidingsonderdelen. Voor de Vlor behoeft dit geen uitbreiding.

Hij vraagt wel dat deze faciliteiten:

- kunnen ingezet worden voor alle effectief opgenomen mandaten (intern en extern); ook gelden bij stages (in overleg met de stagegever, mits de nodige afspraken over inhaalopdrachten of -uren als onderdeel van de stageovereenkomst;
- ook effectief toegekend worden. Alle docenten moeten zich daaraan houden en de instelling moet toekijken op naleving ervan.”

Studenten die menen dat de instelling haar decretale verplichtingen inzake participatie niet nakomt, signaleren dit aan hun studentenraad, die dan na beraad beslist om het Regeringscommissariaat op de hoogte te stellen.

Artikel 88

Bij onderwijsdecreet XXVIII is de cumulatierегeling voor het academisch personeel van de universiteiten en het onderwijzend personeel van de hogescholen aangepast. Het algemene principe van de nieuwe cumulatierегeling is dat een personeelslid met een opdracht van minstens 50% geen andere bezoldigde activiteiten of beroepsactiviteiten mag uitoefenen als daardoor de totale omvang van de opdrachten van het personeelslid meer dan 120% bedraagt. Is dat toch het geval, dan wordt de opdracht van het personeelslid aan de universiteit of hogeschool ambtshalve gereduceerd tot de gecombineerde opdrachten 120% bedragen.

Volgens de huidige regeling bedraagt de omvang van de opdracht die het personeelslid na de reductie nog uitoefent ten minste 50%. Dit percentage is vastgesteld omdat de cumulatierегeling maar geldt voor personeelsleden met een opdracht van minimaal 50%. Wie een lager opdrachtpercentage heeft, kan onbeperkt cumuleren. In praktijk is gebleken dat bij personeelsleden die niet veel meer dan 50% aan de universiteit of hogeschool werken en daarnaast heel wat nevenactiviteiten uitoefenen, de totale omvang van de opdrachten ook na de ambtshalve reductie nog altijd meer dan 120% kan bedragen. Dit artikel vult de cumulatierегeling aan met een bepaling dat in dat geval de opdracht ambtshalve gereduceerd wordt tot 45%, dit is het hoogste percentage waarmee een personeelslid onbeperkt nevenactiviteiten kan uitoefenen. Deze aanpassing leidt tot een correctere toepassing van de principes van de nieuwe cumulatierегeling.

Artikel 89

Bij aanpassingen aan de artikelen over onverenigbaarheden voor de personeelsleden van de universiteiten en hogescholen tijdens het regelgevend proces is een verwijzing naar een voorgaand lid niet aangepast waardoor er in de artikelen nu een verkeerde verwijzing staat. Dit wordt hierbij rechtgezet. De retroactieve datum van

inwerkingtreding is de datum waarop de oorspronkelijke artikelen in werking getreden zijn.

Artikel 90

Tijdens de onderhandelingen over onderwijsdecreet XXV is vanuit de sociale partners de vraag gesteld dat voor de aanstelling van praktijkassistenten kan afgeweken worden van het vereiste diploma van master. Praktijkassistenten hebben een andere functie-invulling dan assistenten. Voor praktijkassistenten is de band met de praktijk buiten het onderwijs zeker zo belangrijk dan het diploma waarover ze beschikken. Volgens de sociale partners moet het mogelijk zijn een persoon die voldoet aan de vereisten voor praktijkassistent, maar niet over het vereiste diploma bezit, toch te kunnen aanstellen als praktijkassistent. Met de wijziging aan artikel V.21 van de Codex Hoger Onderwijs wordt een afwijking van de diplomavereiste voor praktijkassistent mogelijk gemaakt. Naar analogie met de regels voor het administratief en technisch personeel wordt de aanstelling tot assistent ook mogelijk gemaakt wanneer een persoon op een andere manier dan via het diploma van master blijk geeft van de voor de graad vereiste deskundigheid. Dit is een uitzondering op de algemene diplomavereiste, die goed moet gemotiveerd worden.

De SERV is positief dat praktijkassistenten, voor wie de band met de praktijk buiten het onderwijs zeker zo belangrijk is als het diploma waarover ze beschikken, niet langer moeten beschikken over een diploma van master en op een andere manier de vereiste deskundigheid kunnen aantonen.

Artikel 91

De regelgeving met betrekking tot de evaluatie van het academisch personeel bepaalt dat het instellingsbestuur een personeelslid kan ontslaan nadat het tweemaal opeenvolgend of driemaal gedurende de beroeps carrière de beoordeling 'onvoldoende' gekregen heeft. De regelgeving voorziet dat wanneer een personeelslid ontslagen wordt, het een opzeggingstermijn krijgt, waarvan de duur gelijk is aan de periode die nodig is om van de voordelen van de sociale zekerheid en de werkloosheidsuitkeringen te kunnen genieten. De doelstelling van deze regelgeving is eerst en vooral dat een ontslagen personeelslid van de voordelen van de sociale zekerheid en de werkloosheidsuitkeringen kan genieten en in tweede orde dat het ontslagen personeelslid een bepaalde opzeggingstermijn krijgt.

In de praktijk blijkt dat door de huidige formulering van de regelgeving aan een personeelslid dat ontslagen wordt soms een behoorlijk lange opzeggingstermijn moet gegeven worden, een termijn die daarenboven significant hoger is dan de opzeggingstermijn voor contractuele personeelsleden. Daarenboven volgt het ontslag pas na een hele evaluatieprocedure. In dat geval, waarbij duidelijk is dat het personeelslid niet meer voldoende presteert, is het – zowel voor de instelling als voor het personeelslid – vaak niet aangewezen dat een personeelslid bij een ontslag na negatieve evaluatie nog een lange periode verder blijft werken aan de instelling, ook al is dat met een andere opdracht.

Om ervoor te zorgen dat een ontslagen personeelslid aanspraak kan maken op uitkeringen in het kader van de werkloosheidsreglementering en de ziekte- en invaliditeitsverzekering, is het niet nodig dat het betrokken personeelslid een opzeggingstermijn uitdient tijdens dewelke de bijdragen voor het toekennen van deze rechten ingehouden worden. De werkgever kan deze bijdragen inhouden op de verbrekingsvergoeding of retroactief aanvullen. Dat betekent niet dat het niet aangewezen is een opzeggingstermijn toe te kennen na het ontslag van een personeelslid maar voor de berekening van deze termijn kan de oude berekeningswijze uit het arbeidsrecht toegepast worden van een opzeggingstermijn van 3 maanden per ingegane schijf van 5 jaar tewerkstelling aan de universiteit. Bij de berekening van de opzeggingstermijn wordt rekening gehouden met alle diensten aan de universiteit, zowel

de statutaire als de contractuele diensten. De regeling inzake de opzeggingstermijn bij ontslag na evaluatie wordt in die zin aangepast. Dit is een gelijkaardige regeling als ook in het Vlaams Personeelsstatuut geldt.

Artikel 92

Dit is eenzelfde voorstel als de aanpassing aan de opzegtermijn voor het academisch personeel van de universiteiten maar dan voor het administratief en technisch personeel

Artikel 93 en 99

De ambtswijziging van personeelsleden aan de hogescholen is momenteel zowel in artikel V.108 en V.140 van de codex hoger onderwijs geregeld. De oudste regeling, die nu opgenomen is in artikel V.140, was oorspronkelijk bedoeld om het behoud van de benoeming van leden van het onderwijzend personeel te garanderen voor een personeelslid dat door een ambtswijziging een andere aanstelling krijgt. Het principe van de ambtswijziging is nadien ook opgenomen in artikel V.108. In tegenstelling tot artikel V.140 is artikel V.108 zowel op het OP als op het ATP van toepassing. De doelstelling van artikel V.108 was om de hogescholen zo veel mogelijk vrijheid te geven bij het uitwerken van het personeelsbeleid voor de personeelsleden die al aan de hogeschool tewerkgesteld zijn. Het artikel regelt ook de gevolgen van een ambtswijziging op de administratieve en geldelijke toestand van de betrokken personeelsleden.

De huidige regelgeving over ambtswijziging voorziet alleen voor benoemde personeelsleden een terugvalpositie naar het ambt dat het personeelslid uitoefende voor de ambtswijziging. Het ontbreken van een terugvalpositie bij een ambtswijziging van tijdelijke personeelsleden remt de interne mobiliteit af.

Met de wijziging aan artikel V.108 wordt ook een terugvalpositie voorzien bij de ambtswijziging van tijdelijke personeelsleden. Deze maatregel bevordert de interne mobiliteit van personeelsleden binnen een hogeschool en vergroot de mogelijkheden om werkbaar werk en het welbevinden van personeelsleden binnen een hogeschool te bevorderen. De maatregel heeft alleen betrekking op een aanstelling of benoeming binnen eenzelfde hogeschool. Wanneer een personeelslid aan verschillende hogescholen tewerkgesteld is, heeft een benoeming in de eerste hogeschool geen gevolgen voor een ambtswijziging in de andere hogeschool.

Aangezien artikel V.108 zowel op het OP als het ATP van toepassing is en ook de gevolgen van een ambtswijziging regelt, worden de wijzigingen alleen aan dat artikel aangebracht. Artikel V.140, dat beperkter is, kan worden opgeheven.

De voorgestelde wijzigingen treden in werking op 1 januari 2019 om de hogescholen toe te laten hier zo vlug mogelijk gebruik van te maken.

Artikel 94

Bij onderwijsdecreet XXVIII is de cumulatierегeling voor het onderwijzend personeel van de hogescholen aangepast. In de nieuwe cumulatierегeling is er voor de leden van het onderwijzend personeel waarvan de opdracht ambtshalve gereduceerd werd geen terugkeerrecht naar een voltijdse opdracht meer mogelijk. Dat betekent dat de ambtshalve reductie van de opdracht een definitieve vermindering van de omvang van de opdracht inhoudt.

Tot nu toe is deze definitieve ambtshalve vermindering van de omvang van de opdracht van een lid van het onderwijzend personeel wanneer de nevenactiviteiten een te groot gedeelte van de tijd innemen alleen bij de cumulatierегeling in artikel V.170 van de codex hoger onderwijs opgenomen. Om te vermijden dat er juridische geschillen zouden ontstaan met het risico dat de definitieve reductie van de omvang van de opdracht in realiteit onuitvoerbaar zou zijn, wordt deze reductie ook opgenomen bij de bepalingen

over het einde van de aanstelling of benoeming van de opdracht van een personeelslid. Aangezien het niet om een volledige stopzetting van de opdracht gaat, wordt deze regeling in een apart artikel opgenomen. Het gaat hier niet om een nieuwe regel maar om een betere juridische verankering van een bestaande regel. Wanneer het personeelslid gedeeltelijk aangesteld en gedeeltelijk benoemd is aan de hogeschool, wordt eerst de omvang van de aanstelling gereduceerd en pas daarna de benoeming verminderd.

Een personeelslid heeft geen recht op een opzegtermijn voor het gedeelte van de opdracht dat ambtshalve gereduceerd wordt. De reden hiervoor is dat de opdracht niet volledig stopgezet wordt en dat het personeelslid omwille van de nevenactiviteiten nog altijd een gecombineerde opdracht van meer dan 100% uitoefent.

Deze regeling treedt retroactief in werking met ingang van 1 september 2018, dit is de datum waarop de nieuwe cumulatieregeling in werking treedt. De retroactieve inwerkingtreding is nodig om te vermijden dat in de tussenperiode juridische geschillen zouden ontstaan en de nieuwe cumulatieregeling gedurende een bepaalde periode onuitvoerbaar zou blijken.

Artikel 95

Dit is eenzelfde voorstel als de aanpassing aan de opzegtermijn voor het academisch en het administratief en technisch personeel van de universiteiten maar dan voor het onderwijzend en administratief en technisch personeel van de hogescholen. Bij de hogescholen geldt deze regeling niet alleen in geval van een ontslag na negatieve evaluatie maar ook in geval van een ontslag als tuchtmaatregel.

Artikel 96

Zie hiervoor de toelichting bij artikel 94. Wanneer een lid van het onderwijzend personeel voor een deel aangesteld en voor een deel benoemd is, wordt de ambtshalve reductie eerst toegepast op het gedeelte van de opdracht waarvoor het personeelslid aangesteld is.

Artikel 97 en 98

Het decreet van 22 december 2017 betreffende het lokaal bestuur vervangt de bestaande decreten die de organisatie en de werking van de Vlaamse lokale besturen regelen. In het nieuwe decreet lokaal bestuur blijft het OCMW – wat officieel raad voor maatschappelijk welzijn heet – in alle gemeenten bestaan, maar is er een verregaande integratie, zowel politiek als ambtelijk, tussen het OCMW en de gemeente. Door het decreet lokaal bestuur wijzigt in een aantal gevallen ook de inhoud van een politiek mandaat of een politiek orgaan. Zo is vanaf 1 januari 2019 het vast bureau het uitvoerend orgaan van het OCMW in plaats van de OCMW-raad.

Met de wijzigingen aan de codex hoger onderwijs wordt de regeling over het politiek verlof voor de personeelsleden van de hogescholen in overeenstemming gebracht met de wijzigingen bij het decreet betreffende het lokaal bestuur. Daarbij is rekening gehouden met het gegeven dat het decreet lokaal bestuur niet van toepassing is op de randgemeenten en Voeren. In de randgemeenten en Voeren wijzigt er niets aan de politieke structuur en de politieke mandaten waarvoor eventueel politiek verlof kan opgenomen worden.

Deze regelgeving treedt retroactief in werking met ingang van 1 januari 2019. Dit is de datum van inwerkingtreding van het decreet betreffende het lokaal bestuur en ook de datum waarop de nieuwe politieke mandaten ingenomen zullen worden. Het is nodig dat ertegen dan ook voor deze nieuwe mandaten een politiek verlof kan opgenomen worden.

Artikel 100

Artikel V.148, §3 van de Codex Hoger Onderwijs bepaalt dat voor de toegang tot het ambt van docent, hoofddocent en hoogleraar in de opleiding nautische wetenschappen ook het brevet van kapitein ter lange omvaart als vereiste bekwaamheidsbewijs geldt. Sinds 1 januari 2002 wordt in uitvoering van de regelgeving over vaarbevoegdheidsbewijzen geen "brevet van kapitein ter lange omvaart" meer uitgereikt. De benaming van het vaarbevoegdheidsbewijs is vervangen door "een STCW-vaarbevoegdheidsbewijs van master voor zeeschepen met een bruto tonnage van 3000 of meer". Er is geen verschil in waarde en civiel effect tussen het oude brevet van kapitein ter lange omvaart en het nieuwe vaarbevoegdheidsbewijs op het niveau van master.

De Hogere Zeevaartschool, die de opleiding nautische wetenschappen aanbiedt, werft sinds 2002 al personen met het bovenvermelde STCW-vaarbevoegdheidsbewijs aan als docent in de opleiding nautische wetenschappen. Dit gebeurt vanuit de optiek dat de waarde en het civiel effect van het STCW-vaarbevoegdheidsbewijs gelijk is aan deze van het brevet van kapitein ter lange omvaart. Deze gelijkstelling is echter niet opgenomen in de diplomaveristen in de Codex Hoger Onderwijs waardoor het risico bestaat dat er een juridische betwisting over de geldigheid van de aanwerving van een docent met een STCW-vaarbevoegdheidsbewijs ontstaat. De wijziging aan artikel V.148, §3, van de Codex Hoger Onderwijs heeft tot doel de regelgeving juridisch sluitend te maken en betwistingen te vermijden.

Deze regeling heeft terugwerkende kracht met ingang van 1 januari 2002, dat is de datum waarop het STCW-vaarbevoegdheidsbewijs ingesteld is. Er is geen risico dat deze regeling tot een ongelijke behandeling kan leiden. De Hogere Zeevaartschool is de enige hogeschool die de opleiding nautische wetenschappen kan aanbieden. De hogeschool ging zelf al uit van een gelijkstelling tussen het STCW-vaarbevoegdheidsbewijs en het brevet van kapitein ter lange omvaart. De hogeschool heeft in haar aanwervingsbeleid geen onderscheid gemaakt tussen beide bekwaamheidsbewijzen.

Artikel 101

Bij onderwijsdecreet XXVIII is de cumulatierегeling voor het academisch personeel van de universiteiten en het onderwijzend personeel van de hogescholen aangepast. Het algemene principe van de nieuwe cumulatierегeling is dat een personeelslid met een opdracht van minstens 50% geen andere bezoldigde activiteiten of beroepsactiviteiten mag uitoefenen als daardoor de totale omvang van de opdrachten van het personeelslid meer dan 120% bedraagt. Is dat toch het geval, dan wordt de opdracht van het personeelslid aan de universiteit of hogeschool ambtshalve gereduceerd tot de gecombineerde opdrachten 120% bedragen.

Volgens de huidige regeling bedraagt de omvang van de opdracht die het personeelslid na de reductie nog uitoefent ten minste 50%. Dit percentage is vastgesteld omdat de cumulatierегeling maar geldt voor personeelsleden met een opdracht van minimaal 50%. Wie een lager opdrachtpercentage heeft, kan onbepaald cumuleren. In praktijk is gebleken dat bij personeelsleden die niet veel meer dan 50% aan de universiteit of hogeschool werken en daarnaast heel wat nevenactiviteiten uitoefenen, de totale omvang van de opdrachten ook na de ambtshalve reductie nog altijd meer dan 120% kan bedragen. Dit artikel vult de cumulatierегeling aan met een bepaling dat in dat geval de opdracht ambtshalve gereduceerd wordt tot 45%, dit is het hoogste percentage waarmee een personeelslid onbepaald nevenactiviteiten kan uitoefenen. Deze aanpassing leidt tot een correctere toepassing van de principes van de nieuwe cumulatierегeling.

Artikel 102

Bij onderwijsdecreet XXVIII is de cumulatierегeling voor het academisch en het onderwijzend personeel grondig gewijzigd. De cumulatiebepaling geldt voortaan niet

alleen meer voor personeelsleden met een voltijdse opdracht, maar voor alle personeelsleden met ten minste een halftijdse opdracht.

De cumulatiebeperking was niet van toepassing op personeelsleden met een bijzondere salarisschaal uit het hoger kunstonderwijs. Zij konden onbeperkt nevenactiviteiten van artistieke aard uitoefenen wanneer deze activiteiten verband hielden met de onderwijsactiviteiten die het personeelslid verstrekke. Volgens de memorie van toelichting bij deze uitzondering moest het gaan om zuiver artistieke beroepsactiviteiten, waarbij onderwijsactiviteiten uitgesloten werden. Door de uitbreiding van de cumulatiebeperking tot opdrachten van minstens 50% is het logisch dat ook de afwijking op de cumulatiebeperking niet alleen voor voltijdse opdrachten maar voor alle opdrachten van minstens 50% gelden. Dit is een technische aanpassing.

Als gevolg van de nieuwe cumulatieregeling is ook het uitvoeringsbesluit van 3 mei 1995 opgeheven. Dit besluit bevatte onder meer een bepaling waarbij hogescholen konden vaststellen dat een opdracht in een andere onderwijsinstelling geen groot gedeelte van de tijd in beslag nam en bijgevolg niet tot een ambtshalve reductie van de voltijdse opdracht leidde. In het hoger kunstonderwijs werd deze bepaling gebruikt om nevenactiviteiten in het deeltijds kunstonderwijs toe te laten zonder een ambtshalve reductie van de opdracht aan de hogeschool. Deze praktijk wordt hierbij bij de afwijking op de cumulatieregeling in de codex hoger onderwijs toegevoegd. Het hogeschoolbestuur legt in samenspraak met de representatieve vakorganisaties in het hogeschool onderhandelingscomité de principes vast over het uitoefenen van nevenactiviteiten in het kunstonderwijs. Dit kan bijvoorbeeld gaan over afspraken dat dergelijke nevenactiviteiten alleen mogelijk zijn op momenten dat het personeelslid geen lesopdracht aan de hogeschool heeft.

Deze wijziging treedt retroactief in werking op 1 september 2018. Dit is de datum waarop de nieuwe cumulatieregeling in werking getreden is. Een retroactieve inwerkingtreding is nodig om te vermijden dat personeelsleden in het kunstonderwijs hun nevenactiviteiten tijdelijk moeten verminderen, wat mogelijk invloed kan hebben op het heropnemen van de nevenactiviteiten, bijvoorbeeld als de functie al aan iemand anders toegekend is.

Artikel 103

Bij aanpassingen aan de artikelen over onverenigbaarheden voor de personeelsleden van de universiteiten en hogescholen tijdens het regelgevend proces is een verwijzing naar een voorgaand lid niet aangepast waardoor er in de artikelen nu een verkeerde verwijzing staat. Dit wordt hierbij rechtgezet. De retroactieve datum van inwerkingtreding is de datum waarop de oorspronkelijke artikelen in werking getreden zijn.

Hoofdstuk 13. Wijzigingen van het decreet van 10 juni 2016 tot regeling van bepaalde aspecten van alternerende opleidingen

Artikel 104

Artikel 7, §1, eerste lid, van het decreet van 10 juni 2016 tot regeling van bepaalde aspecten van alternerende opleidingen bepaalt de voorwaarden waaraan een onderneming moet voldoen om erkend te kunnen worden. Zo moet de onderneming een mentor aanstellen die van onberispelijk gedrag is. Hieraan wordt toegevoegd dat het van onberispelijk gedrag zijn moet blijken uit een uittreksel uit het strafregister dat niet langer dan één jaar tevoren mag zijn afgeleverd. De toevoeging is naar analogie met wat in de decreten rechtspositie van het personeel van de onderwijsinstellingen is ingeschreven als voorwaarde voor aanstelling/vaste benoeming. Concreet zal een uittreksel uit het strafregister model 596.2 moeten worden voorgelegd (verplicht model zoals opgelegd door het wetboek van strafvordering voor activiteiten met contacten met kinderen of jongeren). Via het uitvoeringsbesluit zal bepaald worden dat het sectoraal

partnerschap, of bij afwezigheid van een sectoraal partnerschap in een sector het Vlaams Partnerschap Duaal Leren, zal vastleggen wat moet worden verstaan onder 'van onberispelijk gedrag zijn'. Door middel van het uittreksel uit het strafregister wordt dan nagegaan of de mentor aan deze voorwaarde voldoet.

In hetzelfde artikel wordt bijkomend toegevoegd dat de mentor een mentoropleiding moet volgen. Bij de proeftuinen in het tijdelijke project werd door verschillende sectoren reeds een mentoropleiding aangeboden. Mede op basis van de ervaringen in het proefproject, werd in het Vlaams Partnerschap Duaal Leren consensus bereikt om een mentoropleiding verplichtend op te leggen. In het decreet wordt nu deze verplichting ingeschreven. Via het uitvoeringsbesluit van het decreet zal bepaald worden dat het sectoraal partnerschap (of het Vlaams Partnerschap Duaal Leren in sectoren waar er geen sectoraal partnerschap is) de inhoud, duur, termijn waarbinnen de opleiding moet worden gevolgd, de eventuele vrijstellingen en sancties zal bepalen.

In het kader van het toezicht op de kwaliteitsvolle werking van de sectorale partnerschappen, zal toegezien worden op de ontwikkeling van mentoropleidingen en de controle van de naleving van de verplichte mentoropleiding door de sectorale partnerschappen. Hierover zal gerapporteerd worden in het jaarlijks monitoringsrapport van het Vlaams Partnerschap Duaal Leren.

Art. 105, 107 en 108

Deze artikelen betreffen een wijziging van de vakantieregeling van leerlingen in de alternerende opleidingen.

Gezien in het tijdelijk project 'Schoolbank op de werkplek' rond duaal leren niet mag worden afgeweken van de vigerende vakantieregeling, geldt momenteel een verschillende vakantieregeling voor leerlingen die een alternerende opleiding met een overeenkomst van alternerende opleiding volgen in het voltijds secundair onderwijs (de schoolvakantieregeling) enerzijds en het stelsel leren en werken (de normale regeling inzake betaalde vakantie) anderzijds. Daarnaast is er ook een verschillende regeling tussen de overeenkomst van alternerende opleiding en de stageovereenkomst alternerende opleiding (schoolvakantieregeling).

Met de beëindiging van het tijdelijk project 'Schoolbank op de werkplek' op 31 augustus 2019 en de invoering van het duaal leren op 1 september 2019, dringt een uniforme regeling zich op. Om de alternerende opleidingen aantrekkelijk te houden, wordt ervoor geopteerd om de schoolvakantieregeling te volgen waarbij echter een aantal afwijkingen mogelijk zijn omdat in sommige sectoren net in schoolvakanties er veel activiteiten en dus ook leeropportunities voor de leerling zijn. Zo kan een sectoraal partnerschap een structurele afwijking op de schoolvakantieregeling voorzien omwille van seizoensgebonden activiteiten of in consensus in sommige opleidingen de schoolvakantieregeling beperken tot 12 vakantieweken. In een sector waar er geen sectoraal partnerschap is, kan het Vlaams Partnerschap Duaal Leren dit doen op verzoek van een individuele onderneming. In de praktijk zijn dergelijke afwijkingen op niveau van de onderneming niet te verwachten. De structurele afwijking op de schoolvakantieregeling omwille van seizoensgebonden activiteiten kan in alle alternerende opleidingen, terwijl de beperking tot 12 vakantieweken enkel kan in de derde graad van het gewoon secundair onderwijs, de kwalificatiefase en integratiefase van het buitengewoon secundair onderwijs opleidingsvorm 3 en opleidingen van het deeltijds beroepssecundair onderwijs en de leertijd.

Het is de bedoeling dat afwijkingen op de schoolvakantieregeling tijdig en in het belang van de opleiding van de leerling worden toegestaan. Over de afwijkingen op de schoolvakantieregeling zal ook worden gerapporteerd in het jaarlijks monitoringsrapport van het Vlaams Partnerschap Duaal Leren.

Ingevolge de onderwijsregelgeving heeft de leerling in de periode juli - augustus in ieder geval recht op 4 weken aaneensluitende vakantie. In bepaalde gevallen moet de leerling

die in de schoolvakantie wordt opgeleid die opleidingsdagen ook compenseren tijdens de lesweken op dagen waarop hij volgens het uurrooster in de onderneming wordt opgeleid. Met uitzondering van de betaalde vakantiedagen die een leerling opbouwt conform de regeling van betaalde vakantie die op hem van toepassing is, zijn de vakantiedagen onbetaald.

De betaalde vakantiedagen moeten in de schoolvakanties worden opgenomen.

Voor de leerlingen met een stageovereenkomst alternerende opleiding geldt dezelfde vakantieregeling als voor de leerlingen met een overeenkomst van alternerende opleiding, met uitzondering van de afwijking voorzien in artikel 19, eerste lid, 3°.

Artikel 106

Dit artikel betreft een bijkomende afwijking op het verschuldigd zijn van een gewaarborgde leervergoeding. De onderneming is geen gewaarborgde leervergoeding verschuldigd voor ziektedagen die samenvallen met onbetaalde vakantiedagen. Op die dagen is de onderneming immers ook geen leervergoeding verschuldigd.

Hoofdstuk 14. Wijzigingen van de codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs

Artikel 109

Op 1 september 2002 werden, in uitvoering van CAO VI, de richtgetallen voor het paramedisch personeel verhoogd voor type 3 in zowel het buitengewoon basisonderwijs als het buitengewoon secundair onderwijs. Voor het buitengewoon secundair onderwijs ging dit om een verhoging van het paramedisch richtgetal van 0,3 naar 1,3, waardoor iedere leerling 1 uur meer paramedische omkadering genereerde.

Door een vergetelheid werd bij de wijziging van het koninklijk besluit nr. 184 met betrekking tot de interne leerlingen uit internaten van het gemeenschapsonderwijs en de bijhorende scholen het richtgetal voor interne leerlingen enkel verhoogd voor het buitengewoon basisonderwijs en niet voor het buitengewoon secundair onderwijs, dat gelijk bleef op 6,3.

Omdat er tot nu toe geen leerlingen in dat type 3 in de internaten werden ingeschreven, bleef deze vergetelheid zonder impact.

Maar in 2014 werd in het M-decreet het richtgetal voor type 9 (ASS) gelijkgesteld aan dat van type 3, ook voor paramedisch personeel en ook voor interne leerlingen.

Doordat recent enkele interne leerlingen van type 9 ingeschreven werden in twee scholen van het buitengewoon secundair onderwijs en hun bijhorende internaten is dit probleem aan het licht gekomen.

De paramedische richtgetallen voor type 3 en 9 uit het koninklijk besluit nr. 184 (dat ondertussen gecodificeerd is in het besluit van de Vlaamse Regering betreffende codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016) moeten dus verhoogd worden met 1, van 6,3 naar 7,3, om een ongelijkheid in omkadering van deze leerlingen tegen te gaan.

Artikel 110, 111, 112

Op 1 januari 2018 is het decreet Rechtspositie Basiseducatie in werking getreden. Er is een aanpassing nodig aan het toepassingsgebied van de titel van de administratieve rechtspositie van het onderwijspersoneel aangezien de huidige verwijzing naar het decreet volwassenenonderwijs moet vervangen worden door het nieuwe decreet Rechtspositie Basiseducatie.

De inwerkingtreding van het onderwijsstatuut voor de sector basiseducatie zorgt ervoor dat er geen sprake meer is van codo's (contractuelen Departement Onderwijs) maar wel van tijdelijke en vast benoemde personeelsleden. Dit betekent ook dat de personeelsleden van de centra voor basiseducatie niet langer tewerkgesteld worden in een functie maar wel aangesteld worden in een ambt.

Met deze aanpassing wordt elke verwijzing naar een functie in een centrum voor basiseducatie geschrapt.

Artikel 113

Het decreet van 22 december 2017 betreffende het lokaal bestuur vervangt de bestaande decreten die de organisatie en de werking van de Vlaamse lokale besturen regelen. In het nieuwe decreet lokaal bestuur blijft het OCMW – wat officieel raad voor maatschappelijk welzijn heet – in alle gemeenten bestaan, maar is er een verregaande integratie, zowel politiek als ambtelijk, tussen het OCMW en de gemeente. Door het decreet lokaal bestuur wijzigt in een aantal gevallen ook de inhoud van een politiek mandaat of een politiek orgaan. Zo is vanaf 1 januari 2019 het vast bureau het uitvoerend orgaan van het OCMW in plaats van de OCMW-raad. Daarnaast is er ook een nieuw orgaan aan het OCMW toegevoegd. Het bijzonder comité voor de sociale dienst, waarin zowel gemeenteraadsleden als externen kunnen zetelen, krijgt de bevoegdheid over individuele dienstverlening voor cliënten van het OCMW.

Met de wijzigingen aan de codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs wordt de regeling over het politiek verlof in overeenstemming gebracht met de wijzigingen bij het decreet betreffende het lokaal bestuur. Daarbij is rekening gehouden met het gegeven dat het decreet lokaal bestuur niet van toepassing is op de randgemeenten en Voeren. In de randgemeenten en Voeren wijzigt er niets aan de politieke structuur en de politieke mandaten waarvoor eventueel politiek verlof moet of kan opgenomen worden.

Deze regelgeving treedt retroactief in werking met ingang van 1 januari 2019. Dit is de datum van inwerkingtreding van het decreet betreffende het lokaal bestuur en ook de datum waarop de nieuwe politieke mandaten ingenomen zullen worden. Het is nodig dat ertegen dan ook voor deze nieuwe mandaten een politiek verlof kan opgenomen worden.

Artikel 114

In artikel 125quinquies van het decreet basisonderwijs en artikel 51 van de Codex secundair onderwijs wordt een nieuwe periode van scholengemeenschappen opgestart. De artikelen in kwestie werden intern hernummerd. Daardoor klopt de verwijzing naar deze artikelen in de context van de samenwerkingsplatformen voor ICT niet meer. Dit wordt met dit artikel technisch rechtgezet.

Artikel 115, 116

Voor de verantwoording van subsidies moeten de begunstigen veel bewijsstukken bewaren, die meestal op papier zijn en soms met een originele handtekening. Deze documenten nemen veel ruimte in. Om ze te kunnen vernietigen na digitalisering (inscannen) moet er een wettelijke substitutieregeling zijn. Voor de overheid wordt die regeling opgenomen in het bestuursdecreet, waarna een uitvoeringsbesluit zal bepalen volgens welke procedure ingescande documenten vernietigd kunnen worden. Het ontwerp neemt een gelijkaardige regeling op in de onderwijsregelgeving ten voordele van gesubsidieerde organisaties. Voor de procedure wordt verwezen naar het besluit dat het bestuursdecreet zal uitvoeren.

Na uitvoering van de substitutieregeling in het bestuursdecreet, zal het door de ontwerpbevestiging mogelijk zijn om de papieren originelen in te scannen en te vernietigen. De gescande versie krijgt dezelfde geldigheid.

Hoofdstuk 15. Wijzigingen van het decreet van 7 juli 2017 betreffende de rechtspositie van de personeelsleden in de basiseducatie

Artikel 117

In het decreet van 7 juli 2017 betreffende de rechtspositie van de personeelsleden in de basiseducatie staat gestipuleerd dat een personeelslid aan de taalvereisten voor de onderwijstaal voldoet als zijn aanwerving steunt op een bekwaamheidsbewijs dat behaald

is in de onderwijstaal. Het decreet regelt ook de taalvereisten indien een personeelslid niet in het bezit is van dergelijk bekwaamheidsbewijs. Een personeelslid dat behoort tot het bestuurs-, onderwijzend en ondersteunend personeel, moet in dat geval de onderwijstaal beheersen op niveau C1 van het Gemeenschappelijk Europees Referentiekader voor Talen.

Echter, een beleidsondersteunend administratief medewerker moet de onderwijstaal enkel beheersen op niveau B2 van het Gemeenschappelijk Europees Referentiekader voor Talen.

Om verwarring te vermijden en met het oog op een helder omschreven artikel, worden de personeelscategorieën weggelaten en worden de ambten duidelijk omschreven.

Artikel 118

In het decreet van 7 juli 2017 betreffende de rechtspositie van de personeelsleden in de basiseducatie staat vermeld dat een verlof wegens bijzondere opdracht in het kader van de examencommissies van de Vlaamse Gemeenschap kan genomen worden. Dit is echter niet meer mogelijk en moet uit de opsomming van de mogelijkheden tot het nemen van een verlof bijzondere opdracht gehaald worden.

Hoofdstuk 16. Wijzigingen van het decreet van 9 maart 2018 betreffende het deeltijds kunstonderwijs

Artikel 119

Het decreet bepaalt dat op bijzondere vestigingsplaatsen geen programmatie- of rationalisatienormen van toepassing zijn. Dat zijn vestigingsplaatsen waar niet verplaatsbare instrumenten zoals een orgel of een beiaard staan. De uitzondering geldt alleen voor de vakken waarin die instrumenten aan bod komen.

Met dit voorstel wordt het toepassingsgebied van bijzondere vestigingsplaats uitgebreid. Ook locaties waar moeilijk verplaatsbare slagwerkinstrumenten staan, worden bijzondere vestigingsplaatsen. In het licht van een samenwerking met een socio-culturele vereniging (bijvoorbeeld lokale harmonie) mogen academies gebruik maken van het slagwerkinstrumentarium. De wisselwerking die daardoor ontstaan is tussen academie en vereniging levert een win-win-situatie op voor beiden. Omdat de leerlingen zich in verschillende graden bevinden - het gaat zowel om beginners als gevorderden - is het voor een academie niet mogelijk om de programmatie- en rationalisatienormen voor elk structuuronderdeel afzonderlijk te behalen.

Ook met secundaire scholen met een kunstaanbod en Schools of Arts kan het benutten van het slagwerkinstrumentarium tot een boeiende wisselwerking leiden.

De programmatienormen van een aantal structuuronderdelen (bijvoorbeeld de 4e graad beeldende en audiovisuele kunsten: 42 leerlingen) maken het onhaalbaar om een vestigingsplaats in een gevangenis op te richten. De vestigingsplaats kan enkel rekruteren uit de gevangenispopulatie en heeft dus te weinig potentieel om de norm te halen.

Het volgen van een kunstopleiding kan nochtans bijdragen tot het psychisch welbevinden van de gedetineerden en hun re-integratie bevorderen. Er zijn daarom academies die een vestigingsplaats willen oprichten in de gevangenis, maar daar door de te hoge normen van afzien.

Door een vestigingsplaats in een gevangenis toe te voegen aan de definitie van bijzondere vestigingsplaats wordt dat probleem opgelost.

Tot slot wordt ook een procedure ingevoerd waardoor academies bepaalde locaties die buiten deze scope vallen, toch als bijzondere vestigingsplaats kunnen laten erkennen door de Vlaamse Regering. Deze procedure wordt via een nieuw artikel ingevoerd in het niveaudecreet dko. In de definitie van bijzondere vestigingsplaats wordt verwezen naar die procedure in dat artikel. Deze procedure is ingegeven door het feit dat er zich nóg situaties kunnen voordoen die verantwoordelijk zijn: slagwerklokalen, scholen voor buitengewoon onderwijs... - situaties waarbij het onmogelijk is de infrastructuur, het instrumentarium of de leerlingen naar een vestigingsplaats van de academie over te brengen. Het is niet mogelijk op voorhand een exhaustieve lijst op te stellen van alle mogelijke situaties die zich kunnen aandienen. De bepaling in artikel 118bis machtigt de Vlaamse Regering het in gebruik nemen van dergelijke 'vestigingsplaatsen' als bijzondere vestigingsplaats toe te staan en modaliteiten voor de aanvraag en de beoordeling uit te werken.

De verruiming van de uitbreiding van bijzondere vestigingsplaatsen is een antwoord op het advies van de Vlor.

De wijziging aan 48° verfijnt de definitie van opleiding. Krachtens artikel 37 kan een leerling maar een keer dezelfde opleiding volgen. In de domeinen muziek, dans en drama-woordkunst komen heel wat opties zowel in de studierichting vertolkend als in de studierichting creërend voor. Door het element studierichting toe te voegen, wordt duidelijk dat een leerling de studierichtingen na elkaar kan volgen.

De wijziging aan 54° versoepelt de definitie van regelmatige leerling. Heel wat leerlingen betalen hun inschrijvingsgeld na september. Er zijn ook leerlingen die omwille van geringe financiële draagkracht het inschrijvingsgeld in schijven betalen. Volgens de oorspronkelijke definitie zouden die leerlingen niet meetellen als regelmatige leerling. Dat is problematisch omdat die leerlingen dan op de teldag van 1 oktober niet zouden meetellen voor het bereiken van de programmatienorm. De verplichting om het inschrijvingsgeld te betalen blijft behouden in artikel 90. De rechtsgrond voor de Vlaamse Overheid om hierop controle uit te oefenen is daardoor verzekerd.

Artikel 120

Een aantal Schools of Arts worden geconfronteerd met studenten die in het eerste jaar inschrijven, maar nog niet over voldoende specifieke artistiek-technische bagage beschikken bij hun instroom. Het deeltijds kunstonderwijs kan deze nood lenigen door leeractiviteiten op maat te organiseren voor deze doelgroep. Daartoe dienen de doelstellingen van de leeractiviteiten op maat zoals die nu in het dko-decreet staan, licht te worden aangepast.

Artikel 121

Het niveaudecreet deeltijds kunstonderwijs vermeldde nergens uitdrukkelijk dat de onderwijsinspectie doorlicht op het niveau van de einddoelen. Bij de andere onderwijsniveaus wordt dit uitdrukkelijk vermeld. Het artikel 44 van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 is recent gewijzigd door het decreet over de onderwijsdoelen.

Daardoor is de volgende bepaling toegevoegd:

"Voor de kwaliteitscontrole in functie van de erkenning en de doorlichting, zoals bedoeld in artikel 32, 1° en 2°, van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van het onderwijs, van de scholen voor het gewoon lager onderwijs, baseert de onderwijsinspectie zich op het bereiken van de eindtermen."

Voor secundair onderwijs is er een soortgelijke bepaling, daarin wordt de link gelegd met de curriculumdossiers.

In het decreet dko is dergelijke bepaling niet opgenomen. Artikel 100 9° bevat wel als erkenningsvoorwaarde: de academie leeft de reglementering betreffende de einddoelen en leerplannen na.

Artikel 122

Het netoverschrijdend Samenwerkingsforum dko Brussel werd begin dit millennium in het leven geroepen. Doel was de gunstige omkadering die de Brusselse academies kregen (30% extra) voorwaardelijk te maken; enkel academies die deel uitmaakten van het forum zouden voortaan dit omkaderingsvoordeel genieten (in de praktijk deden alle academies mee).

Het forum had oorspronkelijk de volgende opdrachten:

1° het aanbod van opleidingen optimaliseren die door de instellingen voor deeltijds kunstonderwijs worden georganiseerd en dit op elkaar afstemmen;

2° streven naar een samenwerking met Nederlandstalige instellingen voor basisonderwijs of secundair onderwijs;

3° socio-culturele initiatieven ontwikkelen en daarbij streven naar een samenwerking met socio-culturele organisaties en instellingen in de gemeenten van het Vlaamse Gewest; 4° knelpunten, behoeften en oplossingen inzake deeltijds kunstopleidingen signaleren aan de overheid;

5° de dienstverlening voor de leerlingen in de instellingen optimaliseren; 6° alle mogelijke vormen van samenwerking tussen de instellingen stimuleren en ondersteunen.

In 2010 kwam daar de opdracht bij om advies te verlenen over programmatieaanvragen voor de oprichting van studierichtingen, graden en filialen in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad. Dit om een rationele spreiding van het Nederlandstalige dko-aanbod in de Hoofdstad te waarborgen.

Het dko-decreet van 9 maart 2018 behoudt de figuur van het netoverschrijdend Samenwerkingsforum dko Brussel en geeft het forum onder meer de opdracht om advies te verlenen bij aanvragen tot oprichting van een domein en structuuronderdelen. Het decreet geeft geen dergelijke opdracht bij het aanvragen van onderwijsbevoegdheid, terwijl bij de beoordeling van die aanvragen wel een inhoudelijke afweging plaatsvindt. Daartoe is zowel een interne als externe adviesprocedure voorzien. Onder meer de Vlaamse Onderwijsraad verleent advies. Hier is een advies van het Samenwerkingsforum een meerwaarde. Dat de adviesbevoegdheid van het forum voor deze aanvragen niet in het decreet van 2018 staat, is een vergetelheid. De voorgestelde bepaling voegt die adviesbevoegdheid toe aan de opdrachten van het Samenwerkingsforum.

Artikel 123

De oorspronkelijke formulering bevatte een tegenstrijdigheid: leerlingen die voldeden aan de leeftijdsvoorwaarde voor de derde graad voor volwassenen, voldeden per definitie ook aan de leeftijdsvoorwaarde voor jongeren. Achttienjarigen hebben immers altijd de leeftijd van twaalf jaar bereikt. Hierdoor zou er de facto een keuzemogelijkheid komen voor 18-jarigen om ofwel de derde graad voor jongeren of de derde graad voor volwassenen te volgen. Zowel vanuit pedagogisch als budgettair oogpunt is dat niet wenselijk.

Verder voorziet dit artikel de mogelijkheid voor leerlingen die een instrumentopleiding volgen, tot 'schuinzitten' over de graden heen. Het gaat om leerlingen die alle basiscompetenties van de 2de graad hebben bereikt, behalve de instrumenttechnische. Dit komt voor wanneer kinderen van instrument veranderen (bv. na een verkeerde keuze), waardoor zij voor de niet-instrument technische component verder gevorderd zijn dan voor de instrument technische. Deze leerlingen kunnen dan niet overgaan naar de 3de graad en moeten dus wachten om zich verder te ontwikkelen tot zij hun instrument technische vaardigheden voor de 2de graad hebben verworven. De voorgestelde bepaling staat deze leerlingen toe om, mits goedkeuring van de directeur op advies van de betrokken leerkrachten, toch over te gaan naar de 3de graad en instrument les te blijven volgen in de 2de graad.

Op die manier zal een leerling die de andere competenties dan de instrument-technische competenties behaald heeft in de tweede graad zijn leertraject kunnen verder zetten via vakken in de derde graad.

Artikel 124

Dit artikel regelt de mogelijkheid tot 'schuinzitten' tussen de 3de en 4de graad (zie toelichting bij artikel 122 over 'schuinzitten' tussen 2de en 3de graad).

Artikel 125, 126

De wijziging in artikel 35 is een technische correctie. De oorspronkelijke verwijzing naar alle artikelen met toelatingsvoorwaarden, werkt verwarrend. Artikel 29 bevat de absolute leeftijdsvoorwaarde voor instroom in het dko. Artikel 33 bepaalt de toelatingsvoorwaarden voor de 4e graad. Aangezien de specialisatie zich richt tot gevorderden is het aangewezen om de toelatingsvoorwaarden van de 4e graad te behouden. Dat verhindert niet dat leerlingen de 4e graad en de specialisatieopleiding gelijktijdig kunnen volgen. Omgekeerd sluit die bepaling wel uit dat leerlingen die nog geen competenties verworven hebben wel in de specialisatieopleiding toegelaten zouden worden.

Aan de tweede paragraaf van artikel 37 wordt een bijkomende bepaling toegevoegd die de herinstroom van afgestudeerden van voor het niveaudecreet verduidelijkt.

Het nieuwe decreet geeft academies de opdracht om leerlingen te begeleiden in hun leerloopbaan en verworven competenties te beoordelen en certificeren. De herinstroom van afgestudeerde leerlingen moet in het licht van die bepaling bekeken worden. Een leerling kan niet herinstromen om zijn leertraject in een opleiding te verlengen. Dat druist in tegen de ambitie van het niveaudecreet om een beter studierendement in het dko te realiseren. Herinstroom van afgestudeerden in dezelfde opleiding is niet toegestaan (art. 37). Leerlingen kunnen daardoor niet tweemaal dezelfde optie in dezelfde studierichting en in het geval van muziek in combinatie met hetzelfde muziekinstrument volgen.

De vroegere regelgeving kende het begrip 'opleiding' niet. Voor de overgang van afgestudeerden van voor het niveaudecreet is die bepaling daardoor niet eenduidig toe te passen.

In de geest van het niveaudecreet is het niet wenselijk dat een leerling opnieuw inschrijft voor de tegenhanger van een optie die hij al eerder gevolgd heeft. De wijziging expliciteert het verband tussen opties van de oude structuur en de nieuwe structuur. De wijziging delegeert de verdere uitwerking naar de Vlaamse Regering. Met het oog op de inschaling van de leerlingen bevat de het organisatiebesluit een bijlage die de overgang van de oude naar de nieuwe structuur regelt aan de hand van een concordantietabel van opties en muziekinstrumenten. Die tabel is ook bruikbaar voor de herinstroom van afgestudeerden.

De nieuwe opleidingenstructuur maakt in de vierde graad dans, muziek en woordkunstdrama een onderscheid tussen vertolkende en creërende studierichtingen. De studierichtingen leiden op tot verschillende beroepskwalificaties. De studierichting creërend muzikant leidt tot een nieuw competentieprofiel dat daarvoor in het dko niet voor kwam. De nuance in de wijzigingsbepaling laat toe dat een leerling wel kan herinstromen in dezelfde optie maar dan de competenties van de beroepskwalificatie creërend muzikant verwerft.

Een tweede wijziging aan het artikel heeft te maken met het veranderen van leertraject. Academies kunnen in sommige graden trage en snelle trajecten aanbieden. Leerlingen die in de loop van hun opleiding van traject veranderen, mogen de globale studieomvang niet overschrijden. In de oorspronkelijk bepaling is het niet duidelijk wat de gevolgen zijn

van een overschrijding van de studieomvang. De wijziging verduidelijkt dat door de koppeling te leggen met een verlenging van het leertraject. Aan de verlenging van het leertraject zijn in het geval van de vierde graad ook gevolgen voor de omkaderingsberekening verbonden. Leerlingen met een verlengd leertraject worden met wegingsfactor 0,5 in de omkaderingsberekening meegeteld.

Artikel 127, 128 en 131

De wijzigingen versoepelen de voorwaarden waaraan een leerling moet voldoen bij zijn inschrijving en de voorwaarden om als regelmatige leerling beschouwd te worden.

Heel wat leerlingen betalen hun inschrijvingsgeld na september. Er zijn ook leerlingen die omwille van geringe financiële draagkracht het inschrijvingsgeld in schijven betalen. Volgens de oorspronkelijke definitie zouden die leerlingen niet meetellen als regelmatige leerling. Dat is problematisch omdat die leerlingen dan op de teldag van 1 oktober niet zouden meetellen voor het bereiken van de programmatienorm.

De verplichting om inschrijvingsgeld te betalen blijft behouden in artikel 90. De rechtsgrond voor de Vlaamse Overheid om hierop controle uit te oefenen is daardoor verzekerd.

Artikel 129

Het niveaudecreet deeltijds kunstonderwijs vermeldt in artikel 46 het volgende: "Een schoolbestuur dat een leerling weigert, deelt zijn beslissing schriftelijk of elektronisch mee binnen een termijn van tien werkdagen. De leerling en de betrokken personen krijgen op hun verzoek toelichting bij de beslissing van het schoolbestuur."

Leerlingen kunnen inschrijven vanaf de eerste schooldag van 1 maart tot 30 september. Weigeringen kunnen bijna uitsluitend gebeuren omdat de maximale capaciteit bereikt is.

Een beslissing nemen binnen een tijdsspanne van 10 werkdagen voor een eerste optie is haalbaar.

Voor een inschrijving in een tweede optie binnen hetzelfde domein evenwel, kan een academie eind maart, of zelfs eind juni, niet weten of de maximale capaciteit bereikt is aangezien de leerlingen eerste optie voorrang hebben, en kunnen inschrijven tot 30 september. Bijgevolg is het onwerkbaar een leerling die zich bijvoorbeeld op 9 mei naast een eerste optie, binnen hetzelfde domein ook voor een tweede optie wil inschrijven, binnen de 10 werkdagen te laten weten of hij geweigerd wordt.

Artikel 130

Het wijzigingsartikel corrigeert een aantal foute verwijzingen naar andere artikels.

Artikel 132

In het besluit van de Vlaamse Regering van 4 mei 2018 staat een aantal artikelen die lesverplaatsingen (art. 23 §3) en extra muros activiteiten (art. 23 §4) toelaten onder bepaalde voorwaarden. Het decreet bevatte tot nu toe geen rechtsgrond om lesverplaatsingen of extra muros activiteiten toe te staan.

Artikel 133, 134, 137, 139

Het decreet bepaalt dat op bijzondere vestigingsplaatsen geen rationalisatienormen van toepassing zijn. Dat zijn vestigingsplaatsen waar niet verplaatsbare instrumenten zoals een orgel of een beiaard staan. Ook op vestigingsplaatsen dans die in blinde vlekken liggen is de rationalisatienorm niet van toepassing. De toevoeging van een derde lid aan de tweede paragraaf van artikel 125 leidt tot meer transparante regelgeving. Zonder die toevoeging zouden de bijzondere vestigingsplaatsen of vestigingsplaatsen dans in blinde vlekken toch meetellen om de gemiddelde rationalisatienorm te berekenen. Dergelijke

zeer kleine vestigingsplaatsen zouden het gemiddelde omlaag halen, waardoor een academie ten onrechte andere vestigingsplaatsen zou moeten opgeven.

Schoolbesturen willen soepel kunnen inspelen op opportuniteiten in de lokale infrastructuur. Daarom moet het mogelijk zijn om alleen de leerlingen van een afzonderlijk structuuronderdeel te verhuizen naar een andere vestigingsplaats i.p.v. alle leerlingen van die vestigingsplaats. Bijvoorbeeld bij ingebruikname van een nieuwe dansinfrastructuur, verhuizen alleen de leerlingen van dans en blijven de leerlingen van de andere domeinen in de oorspronkelijke vestigingsplaats les volgen.

Daarnaast voert het wijzigingsartikel nog een aantal technische correcties door die de regelgeving verduidelijken en een sluitende interpretatie opleveren:

- een leerling schrijft zich voor elk domein afzonderlijk in. De aanpassing van artikel 110 verduidelijkt dat de leerlingen meetellen per inschrijving, net als vóór het niveaudecreet het geval was.
- in de eerste graad kan een bestaande academie de domeinspecifieke of domeinoverschrijdende initiatieopleiding oprichten of beiden. In de oorspronkelijke bepaling in artikel 114 konden nieuwe academies enkel één van beiden oprichten. Dat is niet logisch. De wijziging zorgt voor meer coherentie.

Artikel 135 en artikel 139, 2° en 3°

Sinds het nieuwe niveaudecreet moeten academies de uitbreiding van een bestaand aanbod naar een nieuwe vestigingsplaats uiterlijk op 1 april aanvragen. Het kan daarbij gaan om een volledige graad van een domein, maar evengoed om een opleiding, of zelfs de organisatie van vak binnen die opleiding. Bovendien moeten ze het structuuronderdeel op die nieuwe locatie geleidelijk leerjaar per leerjaar uitbouwen. Die procedure verhindert het optimaal gebruik van infrastructuur.

Als er in een nieuwe vestigingsplaats bijvoorbeeld het vak instrument: piano wordt gegeven moeten leerlingen van het 2^e, 3^e en 4^e leerjaar toch nog naar een verder afgelegen vestigingsplaats. Leerlingen willen meteen in de nieuwe vestigingsplaats dichterbij huis les volgen. Het is naar leerlingen en ouders moeilijk te verantwoorden dat zij moeten wachten tot het leerjaar in kwestie is opgericht.

Omwille van ontoereikende capaciteit in de hoofdvestigingsplaats investeren schoolbesturen in nieuwe infrastructuur op een bijkomende locatie (atelierruimte, danszaal). Door de oprichting leerjaar per leerjaar kan maar een deel van de leerlingen daar onder gebracht worden. Het acuut capaciteitsprobleem raakt niet opgelost, niettegenstaande de inspanningen van het schoolbestuur.

Het komt voor dat er in de maand september meer inschrijvingen zijn voor een bepaalde opleiding, waardoor academies op dat moment nog nieuwe vestigingsplaatsen moeten kunnen doorgeven. Academies maken veelvuldig gebruik van culturele en sportinfrastructuur (leslokalen, podium, danszaal) en lokalen van basisscholen. Het multifunctioneel gebruik van schoolinfrastructuur en gemeentelijke infrastructuur past in de beleidsambities van de Vlaamse en lokale overheden.

Academies moeten soepeler kunnen inspelen op de behoeften die zich aandienen en de kansen die zich voordoen. In zijn advies over de eerder voorgestelde wijzigingen via Onderwijsdecreet XXIX wees de Vlaamse Onderwijsraad (Vlor) op die noodzaak in zijn advies van 25 oktober 2018. Een eerst voorgestelde wijziging aan de bepalingen over verhuis van vestigingsplaatsen vond de Raad niet verregaand genoeg:

"Dit komt echter onvoldoende tegemoet aan situaties waarbij extra lokalen moeten gezocht worden omwille van veiligheid of capaciteit met het oog op het aanbieden van

kwaliteitsvol onderwijs. Het probleem situeert zich in het feit dat elke vestigingsplaats als een aparte entiteit wordt beschouwd en niet de academie als geheel. Er moet voldoende ruimte gelaten worden voor de organisatie van een aanbod op basis van de lokale noden en behoeften. Academies die met plaatsgebrek kampen, kunnen bijna niet uitbreiden via het bouwen van bijkomende infrastructuur."

Hiermee wordt in hoge mate tegemoet gekomen aan een bekommernis van de Vlor.

Ten slotte komt de wijziging tegemoet aan de vraag van het onderwijsveld om de samenwerking met scholen voor buitengewoon onderwijs te versterken. Sinds 2014 kunnen academies voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften een individueel aangepast curriculum organiseren. Het aantal leerlingen met een beperking dat sindsdien de weg gevonden heeft naar de academie is spectaculair toegenomen. Voor sommige leerlingen met een beperking is de verplaatsing naar een academie echter niet haalbaar. Om ook hen de kans te geven een kunstopleiding te volgen, willen academies op de campus van scholen voor buitengewoon onderwijs een vestigingsplaats kunnen oprichten. Daarin worden ze nu afgeremd door de programmatienormen. De voorgestelde wijziging biedt ook daarvoor een oplossing.

Juridisch gezien voert de wijziging een onderscheid in tussen de uitbreiding van bestaande structuuronderdelen naar nieuwe vestigingsplaatsen enerzijds en de oprichting van nieuwe structuuronderdelen anderzijds.

Uitbreiding bestaand structuuronderdeel naar nieuwe vestigingsplaats $\neq$ nieuw aanbod

- één leerjaar of meer leerjaren gelijktijdig
- geen programmatienormen
- rationalisatienormen o.b.v. gemiddelde
- niet in solidariteitsfactor

Nieuw structuuronderdeel = nieuw aanbod

- opbouw leerjaar per leerjaar
- programmatienormen a rato van aantal opgerichte leerjaren
- rationalisatienormen na oprichting o.b.v. gemiddelde
- in solidariteitsfactor

De wijzigingen passen in de beleidsambities van het nieuwe decreet. Als schoolbesturen gemakkelijker hun aanbod op nieuwe locaties kunnen organiseren, maken ze het dko toegankelijker voor de leerlingen. De autonomie van de schoolbesturen vergroot en de samenwerking met lokale culturele actoren en scholen wordt bevorderd.

De rationele invulling van het onderwijslandschap blijft verzekerd door de rationalisatienormen, die ongewijzigd blijven gelden. Per structuuronderdeel moet een academie over de verschillende vestigingsplaatsen heen een gemiddelde norm bereiken. Die regeling laat toe dat kleine vestigingsplaatsen kunnen blijven bestaan, maar verhindert dat er een wildgroei van te kleine vestigingsplaatsen ontstaat.

Deze maatregel gaat in met ingang van 1 september 2018 zodat deze naar omkadering uit de solidariteitsfactor valt".

Artikel 136

Dit artikel voert een procedure in waardoor academies bepaalde locaties die de regelgever niet definieert als bijzondere vestigingsplaats toch als bijzondere vestigingsplaats kunnen laten erkennen door de Vlaamse Regering. Deze procedure wordt via een nieuw artikel ingevoerd in het niveaudecreet dko (In de definitie van bijzondere vestigingsplaats (art. 3, 13° van het niveaudecreet, zie ook artikel 87 van dit onderwijsdecreet) wordt verwezen naar die procedure in dat artikel. Deze procedure is ingegeven door het feit dat er zich nóg situaties kunnen voordoen die verantwoordend dat de programmatie- en rationalisatienormen op een vestigingsplaats niet van toepassing

zijn: slagwerklokalen, scholen voor buitengewoon onderwijs... - situaties waarbij het onmogelijk is de infrastructuur, het instrumentarium of de leerlingen naar een vestigingsplaats van de academie over te brengen. Het is niet mogelijk op voorhand een exhaustieve lijst op te stellen van alle mogelijke situaties die zich kunnen aandienen. De bepaling machtigt de Vlaamse Regering het in gebruik nemen van dergelijke 'vestigingsplaatsen' als bijzondere vestigingsplaats toe te staan en modaliteiten voor de aanvraag en de beoordeling uit te werken. De Vlor adviseerde om een dergelijk kader in de regelgeving te voorzien.

Artikel 138

Naar analogie van de regeling voor het volwassenenonderwijs wordt de periode waarna een academie de onderwijsbevoegdheid verliest op drie schooljaren gebracht (cf. art. 64 §6 1° van het decreet van 15 juni 2007 betreffende volwassenenonderwijs). De oorspronkelijke bepaling voorzag een termijn van twee schooljaren.

Artikel 140

Het wijzigingsartikel corrigeert een aantal foute verwijzingen naar andere artikels. Het artikel 153 regelt de omkaderingsberekening voor het schooljaar 2018-2019. Die wijziging moet daardoor met terugwerkende kracht doorgevoerd worden.

Hoofdstuk 17. Wijzigingen van het decreet van 27 april 2018 betreffende de leerlingenbegeleiding in het basisonderwijs, het secundair onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding

Artikel 141 en 142

In het decreet betreffende de centra voor leerlingenbegeleiding was er geen bepaling die stelde dat de toestemming van ouders een noodzakelijke voorwaarde was om te vaccineren.

De handelwijze van de CLB inzake toestemming tot vaccinatie was en is gebaseerd op artikel 12 van de Wet betreffende de rechten van de patiënt.

Artikel 12 van deze wet stelt

§ 1. Bij een patiënt die minderjarig is, worden de rechten zoals vastgesteld door deze wet uitgeoefend door de ouders die het gezag over de minderjarige uitoefenen of door zijn voogd.

§ 2. De patiënt wordt betrokken bij de uitoefening van zijn rechten rekening houdend met zijn leeftijd en maturiteit. De in deze wet opgesomde rechten kunnen door de minderjarige patiënt die tot een redelijke beoordeling van zijn belangen in staat kan worden geacht, zelfstandig worden uitgeoefend.

Het feit dat de toestemming van ouders geen noodzakelijke voorwaarde is om te vaccineren, werd verwerkt in de omzendbrief betreffende de operationalisering van de leerlingenbegeleiding in het basisonderwijs, het secundair onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding. Daar worden verschillende mogelijke situaties geschetst, waaronder een situatie waarbij het CLB de leerling toch vaccineert, zonder toestemming van de ouders. Er wordt tevens een situatie geschetst waarbij het CLB niet vaccineert omwille van een weigering van de leerling, terwijl er wel een toestemming is van de ouders.

In het decreet betreffende de leerlingenbegeleiding in het basisonderwijs, het secundair onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding wordt er echter wel een toestemming van de ouders voor vaccinatie bepaald, nl in het artikel 6§ 4 en in artikel 9 §2 en dit creëert een tegenstrijdigheid. Dit niettegenstaande de praktijk ongewijzigd is gebleven, gebaseerd op het ongewijzigde en op dezelfde manier toegepaste artikel 12 van de wet betreffende rechten van de patiënt.

Deze artikelen beogen artikel 6 en artikel 9 in lijn te brengen met de wet betreffende de rechten van de patiënt en met de ongewijzigde praktijk inzake toestemming bij vaccinaties.

Artikel 143, 145

De Raad van State heeft in haar advies nr. 62.834/3 van 19 februari 2018 over een voorontwerp van decreet "houdende de aanpassing van de decreten aan de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming)", in punt 7 geadviseerd om de verwijzing naar de bescherming van persoonsgegevens overal te formuleren als "bescherming van natuurlijke personen bij de verwerking van persoonsgegevens".

Het voorontwerp van decreet betreffende de leerlingenbegeleiding in het basisonderwijs, het secundair onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding was op dit punt terminologisch afgestemd op het ontwerp van vermeld AVG-decreet, vóór de aanpassing daarvan op advies van de Raad van State. De aanpassing op advies van de Raad van State moet ook in het huidig decreet worden doorgevoerd om terminologisch coherent te zijn voor alle Vlaamse decreten. In het advies van de Raad van State nr. 62.786/1 van 13 februari 2018 over het voorontwerp van decreet betreffende de leerlingenbegeleiding in het basisonderwijs, het secundair onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding was die opmerking niet gemaakt.

Artikel 144

De Vlaamse Regering keurde op 20 april 2018 de conceptnota over de verdere bijsturing van het M-decreet goed. Eén van de maatregelen hierin is de mogelijkheid tot het inzetten van onafhankelijke bemiddeling door een CLB-medewerker voor leerlingen en ouders over het ondersteuningsaanbod voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften, een gemotiveerd verslag of verslag. De bemiddeling kan worden ingezet na het volgen van een getrappt model van overleg. Het betrokken centrum voor leerlingenbegeleiding moet voor de leerling en de ouders steeds het eerste aanspreekpunt zijn om te spreken over redelijke aanpassingen, een gemotiveerd verslag of verslag.

Ingevolge het advies van de Vlor volgt hierna een uitgebreide uiteenzetting van de achtereenvolgende mogelijkheden om klacht in te dienen en om te bemiddelen.

Bij klachten van ouders over de redelijke aanpassingen op de school voor gewoon onderwijs, wordt eerst de school voor gewoon onderwijs aangesproken door de ouders met ondersteuning van het betrokken CLB. Klachten over de ondersteuning worden opgenomen door het betrokken ondersteuningsnetwerk en de school voor buitengewoon onderwijs. Ook hier ondersteunt het betrokken CLB de ouders. Klachten over een verslag of gemotiveerd verslag worden door de ouders eerst met het betrokken CLB besproken, waarbij de klachtenprocedure van het betreffende CLB wordt gevolgd. De klachtenprocedure van het CLB kan opgevraagd worden bij het betreffende CLB en/of kan opgenomen zijn in het schoolreglement van de school voor gewoon of buitengewoon onderwijs.

Indien na het volgen van voorgaande stappen, er geen oplossing gevonden werd en de klacht blijft bestaan, neemt een CLB-medewerker, die geen band heeft met de betrokken leerling of school, een bemiddelende rol op en dit vanuit de netoverstijgende regionale ondersteuningssel. De netoverstijgende regionale ondersteuningcellen moeten in uitvoering van het decreet van 27 april 2018 betreffende de leerlingenbegeleiding in het basisonderwijs, het secundair onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding pas op 1 september 2023 operationeel zijn. Voorliggend artikel geeft in paragraaf 3 uitvoering aan bemiddeling voor leerlingen en ouders, die meteen kan ingezet worden als opdracht voor

de centra voor leerlingenbegeleiding. In het laatste lid wordt voorzien in bemiddeling zodra de netoverstijgende regionale ondersteuningscellen in werking treden. Als laatste stap in het getrappt model van overleg bij klachten kan de Vlaamse Bemiddelingscommissie bemiddelen op verzoek van ouders, het CLB of de school als zij het oneens zijn over de noodzaak of de inhoud van een verslag voor toegang tot het buitengewoon onderwijs. De Vlaamse Bemiddelingscommissie is niet bevoegd voor de behandeling van klachten over redelijke aanpassingen, ondersteuning vanuit het ondersteuningsnetwerk en het gemotiveerd verslag.

Artikel 146

Het Agentschap voor Onderwijsdiensten staat in voor de jaarlijkse berekening van de omkadering voor de centra voor leerlingenbegeleiding. Vanuit de nieuwe regels voor de berekening van de omkadering van de centra voor leerlingenbegeleiding kan een centrum voor leerlingenbegeleiding als vertrekpunt geen omkadering verliezen ten opzichte van de omkadering zoals toegekend in de omkaderingsperiode 2014-2017 (de gegarandeerde omkadering). De nieuwe omkadering wordt verder getoetst aan een groei- en dalingsmechanisme.

Om het mogelijke perverse effect bij de nieuwe omkaderingsregels te vermijden waarbij centra voor leerlingenbegeleiding bewust de samenwerking met scholen zouden stopzetten om minder leerlingen te begeleiden met hun gegarandeerde omkadering, wordt er alsnog een verlies van CLB-omkadering voorzien van 10% per school die het CLB intentioneel afstoot. Het agentschap beslist tot verlies van omkadering nadat de bemiddelingsprocedure tot samenwerken door de bemiddelingscommissie zoals bepaald in artikel 14 paragraaf 4 werd ingezet.

De Vlor gaat akkoord met het principe achter de maatregel om CLB's die intentioneel scholen afstoten, te bestraffen. Het is echter bijzonder moeilijk om dit te operationaliseren en brengt de CLB's in een kwetsbare positie. Het moet nog altijd mogelijk blijven dat de samenwerking tussen een school en een CLB wordt stopgezet.

Voorliggend artikel is opgemaakt enkel voor die situaties waarbij een CLB de samenwerking met een school zou stopzetten, enkel en alleen met het doel om minder leerlingen te begeleiden met de gegarandeerde omkadering.

Artikel 147

Artikel 42, §2, van het decreet leerlingenbegeleiding van 27 april 2018 decreet bepaalt momenteel dat betrekkingen die opgericht worden met omkaderingsgewichten die door een CLB worden overgedragen aan de permanente ondersteuningscel (POC), administratief verbonden blijven aan één of meer centra die ondersteund worden door deze permanente ondersteuningscel.

Deze bepaling is genomen omdat in het desbetreffende artikel eveneens sprake is van overdracht van middelen aan een regionale ondersteuningscel of een netoverstijgende regionale ondersteuningscel. Beide figuren gelden in de regelgeving als een samenwerkingsverband van meerdere CLB's, eventueel behorend tot meerdere centrubesturen en desgevallend niet als een individuele instelling of CLB die onder 1 werkgever ressorteert. In een (netoverstijgende) regionale ondersteuningscel kan dan ook geen personeel aangesteld worden.

Een POC wordt volgens de regelgeving echter wel aanzien als een instelling of CLB. Dit blijkt enerzijds uit het feit dat het decreet van 27 april 2018 aan de POC eigen organieke omkadering toekent, zoals blijkt uit artikel 40, §2. Anderzijds bepalen de decreten rechtspositie van 27 maart 1991 (zowel het decreet rechtspositie personeelsleden gemeenschapsonderwijs als het decreet rechtspositie personeelsleden gesubsidieerd onderwijs) dat een POC wordt beschouwd als een 'CLB'.

Hieruit moet worden afgeleid dat een POC met de eigen omkaderingsgewichten én met overgedragen omkaderingsgewichten van andere CLB's zelf personeel kan aanwerven, net als het geval is in elk ander CLB.

Artikel 15 van het decreet leerlingenbegeleiding bepaalt dat de POC's moeten samenwerken in een netoverstijgende ondersteuningscel (NROC) om ondersteuning te bieden aan de CLB's. Dergelijke ondersteuningscel (ROC of NROC) is een samenwerkingsverband van meerdere CLB's en/of POC's, maar heeft als such geen rechtspersoonlijkheid en is dus ook geen instelling. Personeelsleden kunnen dus niet rechtstreeks in een ROC of NROC worden aangesteld.

Daarom is in artikel 42, §2 van het decreet leerlingenbegeleiding bepaald dat personeelsleden die in functie van een ROC of NROC werken, administratief moeten verbonden worden aan een of meerdere CLB's die deel uitmaken van dat samenwerkingsverband (lees: aangesteld worden of blijven in een CLB van het samenwerkingsverband).

De vermelding van de POC in artikel 42, §2 moet dan ook gelezen worden in functie van deelname aan een samenwerkingsverband en aanstellingen in dat kader en niet bij aanstellingen in een individuele POC vermits dat een instelling is waar wel degelijk statutair personeel kan aangesteld worden.

De paragraaf 2 stelt immers dat met de overgedragen middelen betrekkingen voor de POC (en desgevallend voor de ROC/NROC) kunnen worden ingericht. Dit impliceert dat het hier enkel kan gaan om betrekkingen in het kader van een samenwerkingsverband, want als instelling kan een POC wel degelijk betrekkingen inrichten en daar personeelsleden in aanstellen.

De verwijzing naar de POC is echter overbodig vermits een POC op zich nooit een samenwerkingsverband zal zijn (maar er wel deel van kan uitmaken in het kader van een ROC of NROC). De verwijzing naar de POC in §2 leidt dan ook eerder tot verwarring dan tot duidelijkheid en wordt dus aangepast.

Om de continuïteit in de instellingen te garanderen heeft deze bepaling terugwerkende kracht tot 1 september 2018.

Artikel 148

Artikel 48, §2 van het decreet leerlingenbegeleiding laat een CLB – net als in andere onderwijsniveaus – toe om een personeelslid aan te stellen via gebruik van haar werkingsbudget of van de Vlaamse ondersteuningspremie. Het personeelslid wordt op deze wijze aangesteld als statutair tijdelijk personeelslid binnen de contouren van de decreten rechtspositie. Een CLB-bestuur krijgt in het kader van haar taken en opdrachten echter ook vaak (werkings-)budget of subsidies toegekend via aanvullende projecten die veelal door het beleidsdomein Welzijn worden geïnitieerd en gesubsidieerd (vb. uitbreidingsbeleid jeugdhulp), maar ook door het beleidsdomein Onderwijs en Vorming (bv. traumabegeleiding) of andere beleidsdomeinen. De personeelsleden die in deze projecten tewerkgesteld zijn, zijn CLB-personeelsleden en vallen onder de CLB-regelgeving. Momenteel kunnen zij echter niet aangesteld worden binnen artikel 48, §2, maar dienen zij via een verlof wegens opdracht of een contractuele aanstelling aangesteld te worden. Deze toevoeging zorgt er voor dat de aanwending van overheidssubsidies toegekend vanuit het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, maar ook vanuit andere beleidsdomeinen in, de toekomst op meer structurele wijze kan worden toegepast binnen de organisatie van een CLB door toe te laten dat ook bij de toekenning van subsidies vanuit voormeld beleidsdomein gebruik kan worden gemaakt van een tijdelijke aanstelling op statutaire basis.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Onderwijs,

Hilde CREVITS

De Vlaamse minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport,

Philippe MUYTERS